

Računalniške novice

Cena: 1,99 €

BATERIJE: V ČEM JE RAZLIKA MED OZNAKAMA Wh IN mAh?

št. 24/XXIX
27. december 2024

Katera mehanska
tipkovnica je
najboljša za vas?

Globally connecting
SoftNET

Samsung Music
Frame – nihče ni
vedel, da je to
dejansko zvočnik

**TELEFONI,
KI SO NAVDUŠEVALI
V LETU 2024**

Game Awards 2024:
Witcher, Borderlands,
The Outer Worlds ...

Huawei Watch D2:
ura in medicinska
naprava v enem

Evropa pošilja
svoje satelite
v Zemljino orbito

Umetna inteligenca bo
postala manj
predvidljiva

Prenosni računalnik HP ZBook Firefly G11

Zmogljivost profesionalne ravni je v tem presenetljivo elegantnem in zmogljivem prenosnem računalniku združena z resnično prenosljivostjo. Z diskretno grafično kartico in procesorjem, spletno kamero in zvokom z umetno inteligenco ter osupljivim zaslonom je vse kar potrebujete za sodelovanje in upravljanje projektov kjer koli in ostanite storilni, ne glede na to, kje delate.

Intel® Core™ Ultra 7 Procesorjem

Nadgradite na zmogljivost profesionalne ravni.

S hitrejšim odzivanjem v projektih pozabite na zakasnitve in zrušitve. S procesorjem Intel® Core™ Ultra 7 in vgrajeno grafično kartico lahko sočasno odpirate velike datoteke in izvajate profesionalne aplikacije, da si zagotovite hitro večopravnost in storilnost.

Delajte ves dan, kjer koli.

S težo od 1,75 kg je naš najbolj prenosljiv HP ZBook izdelan za uporabo na poti. Z dolgo življenjsko dobo akumulatorja je elegantna, toda vzdržljiva naprava dovolj majhna, da se prilega v torbo in omogoča storilnost ne glede na to, kje ste. To je izjemno zmogljiva delovna postaja tako za delo v podjetju kot za delo na poti.

Povežite se, komunicirajte, sodelujte.

Učinkovito sodelujte z računalnikom HP ZBook Firefly G11. Kamera s 5 milijoni slikovnih točk in funkcijo samodejnega okvirjanja, izboljšano z umetno inteligenco, ponuja boljšo kakovost slike tudi pri slabih pogojih osvetlitve, programska oprema za odpravljanje hrupa z umetno inteligenco 8 pa blokira hrup v ozadju, da se lahko brez težav povežete skoraj kjer koli.

Grafična kartica NVIDIA

Lotite se največjih projektov z dodatno grafično kartico za prenosni računalnik NVIDIA RTX™ A500, kar je potrdilo za profesionalne aplikacije.

Windows 11

Z operacijskim sistemom Windows 11, ki ga poganja HP-jeva tehnologija za sodelovanje in povezovanje, lahko delate kjer koli, ne da bi poslabšali zmogljivost.

Specifikacija

- **Intel® Core™ Ultra 7-165H Procesor (1.4- 5.0GHz) 24MB 16C/22T**
- Windows 11 Pro 64 bit, SLO ali ANG
- 40,64 cm (16") WUXGA IPS WLED 1920 x 1200, nebleščeč 800 nitni, IR, sRGB, HP Sure View
- Diskretna grafična kartica nVidia GeForce RTX™ A500 4GB GDDR6
- 32GB DDR5 5600 MHz (1 x 32GB), ena prosta reža, do 64GB
- 1TB PCIe NVMe Value
- 2x USB Type-C (Thunderbolt 4), 2x USB 3.1 G1, 1x HDMI 2.1b
- Intel® WI-FI 6E AX211 160MHz vPro® + Bluetooth 5.3 WW
- Kombiniran stereo izhod/mikrofon vhod
- Bang und Olufsen HD stereo zvočniki, kamera 5MP, 2x mikrofon z dvojnimi polji
- TPM 2.0 modul, bralnik prstnih odtisov, bralnik pametnih kartic
- Šasija iz CNC obdelanega aluminija (1,76kg, 35,87 x 1,92 x 25,1 x cm)
- Osvetljena SLO tipkovnica, Touchpad
- Garancija 3 leta (tudi baterija 76Wh, 6 celična Li-Ion, HP Long Life)

Cena: 2.339,00 z DDV

98N10ET

Spletni iskalnik ChatGPT odslej na voljo vsem uporabnikom

OpenAI je 16. decembra napovedal, da postaja njihov AI spletni iskalnik dostopen vsem uporabnikom. Novico so sporočili v okviru njihove serije 12 dni "ship-mas" prenosov, v katerih so predstavili tudi "optimizirano" različico funkcije za mobilne naprave ter možnost iskanja z naprednim glasovnim načinom.

ChatGPT-jev iskalnik je bil oktobra sprva na voljo le plačljivim naročnikom, zdaj pa bo dostopen tudi uporabnikom brezplačne različice. Predpogoj za to je, da si ustvarite OpenAI račun, prav tako morate biti kot uporabnik prijavljeni v storitev. Ena izmed izboljšav za iskanje na mobilnih napravah je poskrbela, da je ChatGPT bolj podoben tradicionalnemu iskalniku. Ko iščete določeno lokacijo, na primer restavracijo ali lokalne znamenitosti, ChatGPT prikaže seznam rezultatov s slikami, ocenami in odpiralnim časom. S klikom na lokacijo dobite podrobnejše informacije o kraju, v aplikaciji pa lahko prav tako vidite zemljevid z navodili za pot.

Druga funkcija je zasnovana tako, da pohitri iskanje v ChatGPT-ju, ko iščete določene vrste spletnih strani, na primer "spletna mesta za rezervacijo hotelov". Namesto da bi takoj ponudil

odgovor, ChatGPT najprej prikaže povezave do spletnih strani, šele nato pa ponudi podrobnejše informacije o posamezni možnosti. Poleg tega lahko ChatGPT v načinu "Advanced Voice Mode" samodejno zagotavlja ažurne informacije s spleta, vendar je ta možnost na voljo le uporabnikom, ki za storitev plačajo.

V prejšnjih videih v sklopu 12-dnevnih razkritij novosti je OpenAI napovedal tudi lansiranje svojega modela za pretvorbo besedila v sliko, imenovanega Sora, naznanil pa je tudi naročnino na ChatGPT Pro v višini 200 ameriških dolarjev na mesec.

Threads ima več kot 100 milijonov dnevni uporabnikov

Mark Zuckerberg se je pred kratkim pohvalil, da ima njihovo najnovejše družbeno omrežje Threads zdaj več kot 100 milijonov uporabnikov, ki platformo uporabljajo vsak dan. Doslej Meta in Zuckerberg nista javno govorila o številkah platforme, ki želi konkurirati X-u, ampak očitno so dosegli številke, s katerimi se vendarle lahko začnejo hvaliti javnosti. Eden izmed razlogov je lahko tudi, da je v zadnjem času veliko uporab-

nikov iz X-a in drugih platform naredilo prehod na platformo Bluesky, kjer jih je zdaj že 25 milijonov. Na Threadsu se več dogaja tudi iz programskega vidika. Razvijalci se trudijo in hitijo s pripravo novih funkcij, pri marsikateri pa navdih iščejo tudi pri konkurenci, vključno z X-om in platformo Bluesky. Dodali so kanale po meri, personalizirane zbirke profilov za sledenje, preizkušajo pa tudi možnost izbire privzetega vira za prikaz vsebine. Razkrili so tudi, da se bodo v začetku prihodnjega leta morda na Threadsu pojavili oglasi.

Meta bo pametna očala posodobila z umetno inteligenco

Podjetje Meta je napovedalo, da bodo pametna očala Ray-Ban prejela tri nove funkcije: umetno inteligenco v živo, prevode v živo in Shazam. Funkciji umetne inteligence v živo in prevajanja v živo sta trenutno na voljo le članom Metinega programa za zgodnji dostop, medtem ko je podpora za Shazam že dostopna vsem uporabnikom v ZDA in Kanadi.

Funkcionalnosti umetne inteligence v živo in prevajanja so bile prvič predstavljene na letošnji konferenci Meta Connect 2024.

Umetna inteligenca v živo omogoča uporabnikom naravno komunikacijo z Metinim AI pomočnikom, ki v realnem času analizira okolico. Na primer, če v trgovini pregledujete oddelek s sadjem in zelenjavo, lahko Meta AI zaprosite za predloge receptov na podlagi sestavin, ki jih vidite. Meta navaja, da bo ta funkcija z enim polnim polnjenjem očal delovala približno 30 minut. Prevajanje v živo pa omogoča sprotno prevajanje govorjenega jezika med angleščino ter španščino, francoščino ali italijanščino. Prevajane vsebine lahko poslušate neposredno prek očal ali si prepise ogledate na svojem telefonu. Uporabniki morajo predhodno prenesti želene

www.enaa.com

Govorimo digitalno

Slovenska spletna trgovina številka 1 za dom, podjetja in prosti čas

jezikovne pare in določiti oba jezika pogovora. Shazam je medtem preprostejša funkcija. Ko zaslišite glasbo, lahko preprosto nagovorite umetno inteligenco Meta, ki bo prepoznala skladbo in vam sporočila njen naslov ter izvajalca. Kako deluje funkcija Shazam, je prikazal Mark Zuckerberg v videoposnetku, objavljenem na Instagramu. Meta se je podvzela s pripravo novih funkcij, potem ko je Google za svoja pametna očala pred kratkim najavil čisto nov operacijski sistem Android XR. Ta očala bodo prav tako izkoriščala umetno inteligenco, in sicer Gemini AI. Metin tehnični direktor Andrew Bosworth je prepričan, da bo umetna inteligenca na novo opredelila zmogljivost in uporabnost pametnih očal.

Evropa pošilja svoje satelite v Zemljino orbito

EU je podpisala pogodbo za svojo konstelacijo IRIS² z 290 komunikacijskimi sateliti, ki bodo delovali v srednji in nizki Zemljini orbiti. Tekmeč Starlinka bo zagotavljal varno povezljivost vladnim uporabnikom, zasebnim podjetjem in evropskim državljanom ter zagotavljal hitri internet v mrtvih območjih. Javno-zasebni posel v vrednosti 10,6 milijarde evrov naj bi po poročanju časnika Financial Times začel delovati do leta 2030.

Konzorcij SpaceRISE, ki ga vodijo evropski operaterji satelitskih omrežij SES, Eutelsat in Hispasat ter podpirajo evropski podizvajalci na področju satelitske tehnologije, kot sta Airbus in Deutsche Telekom, je dobil 12-letno koncesijsko pogodbo za razvoj, namestitve in upravljanje

konstelacije IRIS². IRIS² je kratica za infrastrukturo za odpornost (Resilience), medsebojno povezljivost (Interconnectivity) in varnost s pomočjo satelitov (Security by Satellite).

»Ta najsodobnejša konstelacija bo zaščitila našo kritično infrastrukturo, povezala najbolj oddaljena območja in povečala strateško avtonomijo Evrope. S sodelovanjem s konzorcijem SpaceRISE dokazujemo moč javno-zasebnega sodelovanja za spodbujanje inovacij in zagotavljanje oprijemljivih koristi za vse Evropejce,« je dejala Henna Virkkunen, izvršna podpredsednica za tehnično suverenost, varnost in demokracijo.

Septembra je predsednica Zvezne komisije za komunikacije ZDA (FCC) Jessica Rosenworcel izjavila, da si želi več konkurence sistemu Starlink Elona Muska, ki je od leta 2018 izstrelil že približno 7000 satelitov. »Naše gospodarstvo nima koristi od monopolov ... vsak komunikacijski trg, na katerem obstaja konkurenca, je močan, na njem vidimo nižje cene in več inovacij, in iskreno povedano, veselje ne bi smelo biti izjema.« Ali bo IRIS² res lahko kdaj konkuriral Starlinku, ki namerava v naslednjih letih povečati število satelitov na 30.000? Podoben projekt v Evropi že obstaja. OneWeb ni imel lahke poti do uspeha, med pandemijo so celo razglasili bankrot, vendar so se kasneje rešili iz težke finančne situacije. Doslje so v veselje poslali več kot 500 satelitov,

vendar se ne oglašujejo kot konkurenca Starlinku, ampak kot satelitska rešitev za podjetja in vladne organizacije.

HDMI 2.2 prihaja januarja

HDMI Forum, ki skrbi za razvoj standarda HDMI, je sporočil, da bo 6. januarja, pred začetkom sejma CES 2025, predstavil čisto novo specifikacijo HDMI-ja, ki bo omogočila »širok razpon višjih ločljivosti in frekvenc osveževanja«. Namignili so, da bo nov standard podprt le na čisto novem kablu.

HDMI 2.1 smo dobili pred 7 leti, najnovejšo posodobitev HDMI 2.1b pa leta 2023 s pasovno širino do 48 Gbps in ločljivostjo do 10K (10240 x 4320) pri 120 Hz, vendar z uporabo kompresije Display Stream Compression. Portal VideoCardz

4K in 8K

**MULTIMEDIJSKI PREDVAJALNIKI,
Hi-Fi STREAMERJI in ostale
Hi-Fi KOMPONENTE.**

www.archus-hifi.com | Tel: 070 890 096

poroča tudi, da bi HDMI 2.2 lahko odpravil potrebo po uporabi kompresije Display Stream Compression pri višjih ločljivostih in hitrostih. Po vsej verjetnosti bodo grafične kartice RTX 5000 in RX 8000, ki bodo prav tako predstavljene na CES-u 2025, med prvimi napravami, ki bodo podpirale nov standard HDMI.

ZDA razmišljajo o blokadi opreme TP-Link

Oblasti v ZDA zaradi skrbi za nacionalno varnost razmišljajo o prepovedi internetnih usmerjevalnikov TP-Link, saj naj bi bili večkrat povezani s kitajskimi kibernetnimi napadi. Preiskovalci ministrstev za trgovino, obrambo in pravosodje so po poročanju Wall Street Journala (WSJ) sprožili preiskave v podjetju, TP-Link pa naj bi prav tako že prejel sodni poziv.

Podjetje TP-Link ima približno 65-odstotni delež na ameriškem trgu usmerjevalnikov za gospodinjstva in mala podjetja, njegove izdelke za internetne komunikacije pa uporabljajo tudi ministrstvo za obrambo in druge zvezne vladne agencije. Prevladujoč položaj na trgu je vsaj deloma posledica izjemno nizke cene usmerjevalnikov. Ameriško pravosodno ministrstvo po navedah portala WSJ preiskuje, ali podjetje TP-Link prodaja izdelke po ceni, ki je nižja od stroškov njihove proizvodnje, s čimer krši zakon, ki prepoveduje poskuse monopolov. Viri prav tako trdijo, da TP-Link pogosto ne odpravlja varnost-

nih pomanjkljivosti, ki so bile rutinsko ugotovljene v usmerjevalnikih, dobavljenih strankam. Oktobra je Microsoft razkril omrežje ogroženih omrežnih naprav, ki jih večinoma proizvaja TP-Link in so redno tarča hekerske kampanje, povezane s kitajsko vlado.

Neimenovana predstavnica poslovne enote TP-Link s sedežem v Kaliforniji je za WSJ povedala, da podjetje redno ocenjuje morebitna varnostna tveganja in sprejema ukrepe za odpravo znanih ranljivosti. »Pozdravljamo vse priložnosti za sodelovanje z ameriško vlado, da dokažemo, da so naše varnostne prakse v celoti v skladu z varnostnimi standardi v panogi, in da pokažemo našo stalno zavezanost ameriškem trgu, ameriškim potrošnikom in odpravljanju tveganj za nacionalno varnost ZDA.«

Seagate se pripravlja na izid prvega trdega diska HAMR

Več kot dve desetletji je minilo, odkar se je podjetje Seagate začelo ukvarjati s toplotno podprtim magnetnim zapisovanjem (HAMR), zdaj pa je morda končno pripravljeno izdati trdi disk, ki uporablja to tehnologijo. Nova stran izdelka, ki jo je opazil portal Tom's Hardware, pri-

kazuje trdi disk Exos M z do 32 TB pomnilnika, ki uporablja Seagateovo platformo Mozaic 3 Plus HAMR.

Seagateova tehnologija Mozaic 3 Plus omogoča večje zmogljivosti trdega diska, saj so podatkovni biti na vsakem disku manjši in bližje drug drugemu. Za zapisovanje podatkov laserska dioda, pritrjena na zapisovalne glave diska, segreva majhna območja diska. »Vsak bit se segreje in ohladi v nanosekundi, zato laser HAMR sploh ne vpliva na temperaturo diska ali na temperaturo, stabilnost ali zanesljivost medija na splošno,« piše Seagate na svoji spletni strani.

Pri podjetju Seagate pravijo, da ima trdi disk Exos M gostoto 3 TB na platnico, zaradi česar je v podjetjih uporaben za aplikacije, kot je napajanje sistemov umetne inteligence. Kot je poudaril Tom's Guide, je Seagate v začetku tega meseca navedel, da je »uspešno zaključil kvalifikacijsko testiranje« za svoje trde diske HAMR pri »več strankah na trgih masovne zmogljivosti, vključno z vodilnim ponudnikom storitev v oblaku«. V podjetju pravijo, da bodo svoj trdi disk, ki temelji na HAMR, začeli pošiljati neimenovanemu ponudniku storitev v oblaku že v »prihodnjih tednih«. Seagate ni edino podjetje, ki se ukvarja z visokozmogljivimi trdimi diski. Podjetje Western Digital je oktobra predstavilo trdi disk s kapaciteto 32 TB, ki uporablja energijsko podprto pravokotno magnetno snemanje (ePMR), Toshiba pa je pred kratkim predstavila visokozmogljive trde diske s HAMR in mikrovalovnim magnetnim snemanjem (MAMR).

DJI se je za zdaj izognil blokadi

Ameriški senat je sprejel letni zakon o proračunu za obrambo, National Defense Authorization Act (NDAA), ki bi lahko imel pomembne posledice za največjega svetovnega proizvajalca brezpilotnih letal, DJI. Čeprav zakon ne uvaja takojš-

 notesniki.si

Geri Computer d.o.o., Titova cesta 49,
2000 Maribor, 051 444 252

DODATEN 10% POPUST
NA VSE PRENOSNIKE LENOVO Z ZALOGE

Lenovo

KODA: KUPON10 Ponudba velja do 30.01.2025 za Lenovo prenosnike z zalogo
Maribor na spletni prodajalni www.Notesniki.si

nje prepovedi, kot se je družba DJI bala v zadnjih mesecih, prinaša določila, ki nakazujejo potencialno omejevanje njenega poslovanja v ZDA. Namesto da bi neposredno uveljavil določbe iz predlaganega zakona Countering CCP Drones Act, ki bi hitro blokiral uvoz izdelkov DJI, novi zakon uvaja enoletni rok. Če DJI v tem času ustrezne agencije za nacionalno varnost ne prepriča, da njegovi izdelki ne predstavljajo nesprejemljivega tveganja za nacionalno varnost ZDA, bo morala zvezna komisija za komunikacijo (FCC) DJI uvrstiti na svoj zloglasni črni seznam. Če DJI ne doseže potrebne potrditve, bo FCC dolžan preprečiti, da bi oprema DJI delovala v ameriških omrežjih, in blokirati uporabo njihovih notranjih radijskih postaj. To bo dejansko ustavilo celoten uvoz izdelkov DJI v ZDA. Čeprav zakon ne bo prepovedal uporabe obstoječih iz-

delkov DJI pri ameriških potrošnikih, bo omejeval prihodnjo prodajo in uvoz vseh naprav z radijskimi sprejemniki ali kamerami, vključno s priljubljenimi izdelki, kot je DJI Osmo Pocket 3.

Čeprav nič od tega ne bi preprečilo državljanom ZDA, da še naprej uporabljajo svoje obstoječe izdelke DJI, pa to ne bi pomenilo le prepovedi uvoza novih dronov DJI v ZDA. Tehnično bi bil prepovedan vsak izdelek DJI z radijskim sprejemnikom ali kamero, kot na primer DJI Osmo Pocket 3.

V zakonu so tudi vsi protiukrepi, če bi DJI slučajno želel zaobiti zakon s prodajo svojih izdelkov pod drugo blagovno znamko ali pa bi želel licencirati svojo tehnologijo drugim podjetjem. Predlog zakona izrecno nalaga komisiji FCC, naj na seznam, doda tudi »vsako hčerinsko podjetje, podružnico ali partnerja in vsak subjekt, s katerim ima imenovani subjekt sklenjeno pogodbo o souporabi tehnologije ali licenčno pogodbo«. Predlog zakona je že bil sprejet v predstavniskem domu in bolj ali manj samoumevno je, da ga bo podpisal tudi aktualni predsednik ZDA Joe Biden. Kaj bo naredila Trumpova administracija, pa lahko le domnevamo. Trump ni naklonjen kitajskemu uvozu, zato bo (tako kot TikTok) tudi DJI moral zahtevati osebni posvet s predsednikom in poskušati zagovarjati svoje stališče.

Honda in Nissan raziskujeta možnosti za morebitno združitev

Japonska avtomobilska proizvajalca Honda in Nissan se pogajata o možni združitvi, da bi skupaj uspešneje konkurirala proizvajalcem električnih vozil, kot so Tesla, BYD in drugi. Podjetji naj bi se pogovarjali o podpisu memoranduma o soglasju, ki bi opredelil načrte za oblikovanje skupnega holdinga. V tem okviru bi oba proizvajalca združila lastniški kapital in sodelovala pod novo krovno strukturo.

Del pogovorov vključuje tudi prizadevanja, da bi v partnerstvo vključili Mitsubishi, kar bi bilo podobno modelu združevanja, kot so ga že izvedle nekatere japonske tehnološke znamke, na primer Konica Minolta ali JVC Kenwood. Honda in Nissan že sodelujeta pri razvoju tehnologi-

Organizator:
PROEVENT

16.informativa®
SEJEM IZOBRAŽEVANJA IN POKLICEV

**VSTOP
PROST**

17. in 18. januar 2025
petek in sobota, od 9. do 18. ure
GOSPODARSKO RAZSTAVIŠČE, LJUBLJANA

VZPOREDNO:

7. ZAPOSLOTIVNI SEJEM
MOJA PRVA
zaposlitev

www.informativa.si

je in programske opreme za električna vozila, Mitsubishi pa je bil povabljen k tej pobudi, da bi razširili obseg sodelovanja.

Od obeh podjetij je Nissan v težji finančni situaciji. Podjetje se sooča z resnimi izzivi, saj naj bi, če ne pride do združitve ali investicije Honde, njegovo poslovanje lahko obstalo že v enem letu. Po podatkih agencije Reuters je Nissanov čisti dobiček v prvi polovici leta 2024 upadel za več kot 90 % v primerjavi z letom prej, medtem ko so napovedi za letni poslovni dobiček znižali za skoraj 70 %. Združitev z močnejšim partnerjem, kot je Honda, bi za Nissan lahko predstavljala ključno rešitev za obstoj in konkurenčnost v prihodnosti.

»Kot je bilo napovedano marca letos, Honda in Nissan preučujeta različne možnosti za prihodnje sodelovanje, pri čemer bosta izkoristila prednosti drug drugega,« sta sporočili japonski podjetji. Rast trga električnih vozil po vsem svetu se je upočasnila, vendar kitajske znamke prehitavajo ameriške, evropske in japonske proizvajalce. Po podatkih agencije Bloomberg japonski proizvajalci avtomobilov izgubljajo velik tržni delež v vzhodni in jugovzhodni Aziji, od Kitajske do Indonezije. Honda se pripravlja, da bo naslednje leto predstavila svojo novo platformo Honda Zero EV, v ZDA pa je dosegla nekaj uspeha s svojim električnim SUV-om Prologue. Medtem je Nissan z modelom Leaf iz leta 2011 zapravil svoje pionirsko vodstvo in izdal le še en električni avtomobil – Ariya. Obe podjetji, skupaj z domačim konkurentom Toyoto, sta v svoje proizvodne načrte dodali več hibridnih modelov kot popolnih električnih vozil. Nissan je letos sporočil, da bo do leta 2026 imel 16 električnih modelov, Honda pa namerava naslednje leto predstaviti hibridni športni kupe Prelude.

Prihaja HONOR Magic7

Bližamo se obdobju, ko bomo v Evropi dobili prve premijske telefone, ki bodo zaznamovali

leto 2025. Samsung ima vsako leto rezerviran mesec januar, da predstavi svojega zastavonošo, in tudi letos se to ne bo spremenilo. HONOR je serijo Magic7 že predstavil na Kitajskem, na našem trgu pa bomo morali počakati še kakšen mesec. HONOR Magic7 Pro je tisti, ki bo konkuriral vsem telefonom Ultra in Pro Max, ki jih bodo tekom leta predstavili njegovi konkurenti. Tako kot vsako leto pričakujemo nadgradnje na vseh področjih, kar pa bo letos nekoliko težje, ker je bil lanskoletni Magic6 Pro zelo dober telefon z redkimi pomanjkljivostmi.

Za slikanje bomo imeli na voljo tri kamere zadaj – 50 MP (glavna), 200 MP (telefoto) in 50 MP (ultraširoka) – in eno 50 MP sprednjo kamero z globinskim senzorjem, ki bo pomagal pri boljši in natančnejši prepoznavi obraza, še posebej pri slabi svetlobi. Vgrajen bo tudi slikovni pogon HONOR Image Engine 3.0 z velikimi jezikovnimi modeli, s katerimi si bomo lahko pomagali pri izboljšavi portretov, svetlobe, senc, posnetkov in podobno. Glede na to, da se tudi konkurenca precej zanaša na umetno inteligenco, ni nič čudnega, da je tudi HONOR prestavil v višjo prestavo. Baterija bo imela ogromno kapaciteto 5850 mAh, HONOR pa zdaj že nekaj časa uporablja silicij-ogljikove baterije. Polnil se bo z močjo 100 W na kabel, brezžično pa z 80 W. Z baterijo bodo upravljali različni sistemi, vključno s čipom HONOR E2, ki bodo skrbeli za najboljšo učinkovitost in zmogljivost. HONOR telefoni so bili med prvimi, ki so naredili velik preskok na po-

dročju zaslona, še posebej pri svetilnosti in zaščiti oči. Če smo še pred dvema letoma govorili o 1000 ali 1500 nit svetilnosti, je danes nekaj povsem običajnega, da se svetilnost zaslona telefona lahko povzpne nad 2000 ali celo 3000 nit. HONOR Magic7 Pro gre celo višje, vse do 5000 nit. Po zaslugi LTPO tehnologije se osvežuje med 1 in 120 Hz. Osvežitev PWM zatemnitve zaslona, ki je pomembna za zaščito oči, pa je ocenjena na 4320 Hz.

Seveda se bomo poigrali z najnovejšim čipom Snapdragon 8 Elite z novimi Oryon jedri in grafičnim jedrom Adreno, ki obljublja več kot 40-% dvig zmogljivosti in učinkovitosti. Cena bo po vsej verjetnosti podobna kot pri lanskoletnem modelu, in sicer okoli 1300-1400 €.

Evropski proizvajalci s pocenitvijo električnih avtomobilov?

Evropski avtomobilski proizvajalci zvišujejo cene bencinskih avtomobilov in pripravljajo popuste za električna vozila, saj se pripravljajo na še en izziv – strožje predpise o emisijah, ki lahko še dodatno zmanjšajo dobičke v industriji, ki se spopada z velikimi težavami.

Evropska unija bo s 1. januarjem drastično znižala zgornjo mejo za emisije ogljikovega dioksida iz avtomobilov, kar pomeni, da bo morala vsaj petina prodaje večine avtomobilskih podjetij sloneti na električnih vozilih. Le tako se bodo izognila visokim kaznim.

Vendar je bilo letos do zdaj le 13 % vseh prodanih vozil v regiji električnih, kažejo podatki lobiistične skupine Evropskega združenja avtomobilskih proizvajalcev (ACEA).

»Razlika je res velika,« je dejal Marc Mortureux, direktor francoskega avtomobilskega lobija PFA. Strožja pravila so sprejeta v času, ko se sektor že spopada s presežki zaloge avtomobilov zaradi neuspešne prodaje in vse večje kitajske konku-

PRIDOBITE POTRDILO

POSTANITE
NADZORNIK!

23., 24. in 30. 1. 2025

→ www.postaninadzornik.si

PLANETGV
Izobraževalni poslovni dogodek

dajo lahko dosegle 15 milijard evrov, je dejal predsednik ACEA Luca de Meo. VW, Stellantis in Renault so v zadnjih dveh mesecih za več sto evrov zvišali cene modelov z bencinskimi motorji, s čimer želijo po mnenju analitikov omejiti povpraševanje po avtomobilih z večjimi izpusti in povečati privlačnost dražjih električnih modelov.

Prejšnji mesec je Stellantisov Peugeot v Franciji povišal cene vseh svojih modelov za kar 500 evrov, razen popolnoma električnih. Skupina Renault je zvišala cene nekaterih modelov s čistim bencinskim motorjem, modelu Clio SCE 65 je na primer dodala 300 evrov ali 1,6 %, vendar so cene hibridnih različic ostale nespremenjene. Dvig cen pa morda ne bo dostavil zelenega učinka. Višje cene bencinskih in dizelskih avtomobilov bodo sicer zmanjšale vrzel v primerjavi z električnimi avtomobili, hkrati pa strokovnjaki opozarjajo, da to ni nujno uspešen recept za znaten dvig prodaje električnih avtomobilov.

rence, na kar opozarjajo vsi največji proizvajalci (Volkswagen, Stellantis ...), ki beležijo vse manjši dobiček. Zdaj bodo morala podjetja prodati več električnih vozil, katerih proizvodnja je dražja od tradicionalnih vozil, in to v času, ko politične in gospodarske negotovosti ter vse manjše subvencije za električna vozila zmanjšujejo potrošnjo, je dejal Mortureux.

V znak vse večje zaskrbljenosti zaradi pravil je ta mesec nenadoma odstopil predsednik uprave podjetja Stellantis Carlos Tavares, deloma zaradi nesoglasij z upravnim odborom glede načina reševanja tega vprašanja.

Evropski politiki pozivajo Bruselj, naj še enkrat premisli o ciljih, saj je do začetka leta ostalo še zelo malo časa. Vendar so se avtomobilski proizvajalci že prej resno lotili dela, predvsem zato, da bi se izognili globam, ki bi glede na trenutno pro-

lje do igranja iger prenesti povsod« in na novo opredeliti, kaj pomeni biti oboževalec Xboxa. Pri tem je opozoril na enega od najnovejših oglasov za Xbox in izrazil, kako se tržna kampanja ujema s splošno vizijo proizvajalca konzol za prihodnost.

Xbox že nekaj časa hitro napreduje s svojo naročniško storitvijo Game Pass, ki je bila prvič predstavljena leta 2017. Z leti se je Xbox Game Pass močno razširil tako glede ponudbe kot tudi baze naročnikov, saj naj bi konec lanskega leta storitev uporabljalo več kot 33 milijonov uporabnikov. Od leta 2024 dalje Game Pass Ultimate razveseljuje tudi z AAA igrami – in to takoj ob njihovem izidu – kot na primer Call of Duty: Black Ops 6 in Indiana Jones and the Great Circle. Med različnimi ugodnostmi imajo uporabniki paketa Ultimate tudi dostop do Xbox Cloud Gaming, beta funkcije, ki naročnikom kjerkoli omogoča takojšnje igranje iger s pretakanjem prek

Microsoft z drugačnim pristopom do oboževalcev Xboxa

Satya Nadella, izvršni direktor podjetja Microsoft, je nedavno poudaril, da želi podjetje »vese-

ORGANIC COSMETICS
Amon & Anis
EKOLOŠKA KOZMETIKA

EKO/BIO

Eterična olja

10% POPUST
na eterična olja do 31.12.2024 s kodo:
E010

CERTIFICIRANA EKOLOŠKA & PREHRANSKA KAKOVOST

Svežino in biosfotonsko energijo ohranja vijolično steklo MIRON.

Za izbor eteričnih olj skrbi Amon, ročno ilustrira Anis.

www.amonanis.si

spleta, namesto da bi jih morali najprej prenesti. Z uporabo storitev Xbox Game Pass in Xbox Cloud Gaming je podjetje odprlo več poti za igranje Xbox iger, kar poudarja tudi v novem marketinškem sloganu podjetja »This is an Xbox«. Z novim sloganom in novim marketinškim pristopom želijo spremeniti, kaj pomeni biti oboževalec Xboxa. V bistvu želijo vsako napravo, ki je sposobna uporabljati Cloud Gaming ali Game Pass, oglaševati kot samostojen Xbox in tako privabiti še več oboževalcev. Nadella je pohvalil tudi odziv na igro Call of Duty: Black Ops 6 in poudaril, da je intelektualna lastnina podjetja Activision v dobrih rokah, in da je v razvoju več projektov.

Ne odpirajte povezav v lažnih e-sporočilih!

V zadnjem času se spet pojavlja množica lažnih mailov. Ker so tovrstni maili, ki ribarijo po našem bazenu (phishing), vse bolj napisani in iz naslovov, ki so videti verodostojni, nobeno opozorilo ni odveč. Tokrat naj bi mail prispel iz NLB (seveda v resnici ni), a bodite vedno pozorni, nepridipravi se lahko izdajajo za kogarkoli.

Prvo pravilo je: nikoli ne odpirajte kakorkoli sumljivih povezav v e-sporočilih. Če na povezavo kliknete, pa na spletni strani ne vpisujete svojih podatkov (osebnih, podatkov s kartic ipd.).

V e-sporočilu preverite elektronski naslov, s katerega je bilo sporočilo poslano. Pozorno pogledajte vse, kar je napisano. Napaka se lahko skriva v malenkostih. Preglejte tudi zadevo oziroma naslov maila, če je nenavaden, napisan v preveč pogovornem jeziku in podobno. Prav tako pozdrav na začetku besedila. So v sporočilu morebitne tipkarske napake? Je v njem kakršenkoli drug moteči faktor? Vsaka malenkost je lahko znak za alarm.

Povezavo (angl. link) preverite, preden jo odprete. Kako? Kliknite z desnim miškinim gumbom

na povezavo in jo kopirajte. Prilepite jo v Notepad, Word ali podoben program in preverite, ali je verodostojna. Tu se ponavadi hitro izkaže, za kaj gre. Vseeno pa bodite tudi tu pazljivi, saj je lahko spletni naslov nevarno podoben pravemu naslovu podjetja – pogledjte, ali je zamenjana kakšna črka, ali je kje dvojna črka, ali kakšna črka manjka, kakšna je končnica ...)

Če še vedno niste prepričani, pokličite banko oziroma podjetje, ki naj bi sporočilo poslalo. Klic vas nikoli ne more stati toliko, kot vas bo stalo, če vas pretentajo spletni nepridipravi.

Tudi v NLB so seznanjeni z lažnimi elektronskimi sporočili v imenu banke.

»Prevaranti so znova na delu. Tokrat poskušajo z lažnimi elektronskimi sporočili od prejemnikov sporočila pridobiti občutljive osebne podatke in varnostne elemente, s katerimi lahko nato vstopijo v elektronsko banko. Opozarjamo, da gre za poskus prevare. Banka namreč tovrstnih podatkov nikoli ne pridobiva z SMS ali elektronskimi sporočili. Vsem strankam oziroma prejemnikom tovrstnih sporočil svetujemo, da sporočilo pobrišejo oziroma ne odpirajo povezave. Če pa so svoje osebne podatke že posredovali, svetujemo, da s pomočjo bančnih strokovnjakov NLB Kontaktnega centra prek video klica, spletnega klepeta, ali telefonskega klica na številko (01) 477 20 00 nemudoma blokirajo uporabo elektronske banke. Prav tako so se na spletu pojavile laž-

ne novice o odprtju platforme NLB za avtomatizirano trgovanje s kriptovalutami. Opozarjamo, da gre tudi v tem primeru za poskus zlorabe, zato naj stranke na povezave v člankih ne klikajo,« sporočajo iz NLB.

Primere tudi že obravnava Nacionalni odzivni center za kibernetično varnost Si-cert.

AMD bo imel najmočnejšo integrirano grafično kartico

Avgusta je ASUS-ov inženir nehote razkril obstoj najzmogljivejšega tabličnega računalnika – ASUS ROG Flow Z13, ki ga bo poganjal AMD-jev čip z oznako Strix Halo s kar 80 W moči samo za grafični procesor.

Portal VideoCardz poroča, da naj bi bila čip in tablica na voljo že na CES-u 2025, ki se bo odvijal čez slab mesec. Čip Strix Halo naj bi se uradno

imenoval AMD Ryzen AI Max 395 Plus. To je procesor Zen 5 z integrirano grafično kartico Radeon 8060S. AMD še vedno vztraja pri konfuznem poimenovanju svojih čipov, na kar se bomo očitno morali navaditi.

Po navedbah VideoCardz naj bi bil prihajajoči čip AMD z arhitekturo Zen 5 in kar 16 jedri ter 40 grafičnimi računskimi enotami RDNA 3.5 najhitrejši doslej. Posebej na področju grafične zmogljivosti naj bi močno presegel svoje predhodnike. Za primerjavo: prejšnji čip Ryzen AI 9 HX

MojeDelo.com | UGLEJNI DELODAJALEC 2024

Kdo si zasluži naziv Uglejnega delodajalca?

OSVOJI PRIVLAČNE NAGRADE!

Delovna mesta za vas.

POSLOVNI ANALITIK IN IT KOORDINATOR
Ljubljana

SENIOR C# SW RAZVIJALEC
Ljubljana

TEHNOLOG RAZVOJNIK
Ljubljana ali Kranj

PODATKOVNI ZNANSTVENIK – PODROČJE GENERATIVNE UI
Ljubljana

IT ADMINISTRATOR
Ljubljana

RAZVOJNI INŽENIR NA PODROČJU KONDENZATORJEV
Semič

Več na MojeDelo.com

375 je imel zgolj 16 grafičnih računskih enot, kar pomeni, da novi model prinaša kar 2,5-kratno povečanje.

Iz razkritij pa je razvidno, da vsi modeli iz serije AI Max/Strix Halo ne bodo enako zmogljivi. Različice z oznakami AI Max 390, AI Max 385 in AI Max 380 naj bi bile opremljene le s šestimi procesorskimi jedri in 16 grafičnimi računskimi enotami RDNA. Kljub temu pa uhajanja informacij iz spletnih trgovin razkrivajo, da bo ASUS-ova tablica ponujala tudi modele najvišjega razreda z zmogljivimi 40 grafičnimi enotami.

Kar se tiče naprave Asus ROG Flow Z13, zgodnja razkritja opisujejo tablico z operacijskim sistemom Windows 11, 13,4-palčnim IPS zaslonom na dotik s frekvenco osveževanja 180 Hz in razmerjem stranic 16 : 10. Tablica naj bi bila opremljena s kar 32 GB LPDDR5X pomnilnika in 1 TB prostora za shranjevanje, kar jo postavlja med najbolj zmogljive naprave v svojem razredu.

Nova kazen Meti v EU

Glavni regulator Evropske unije za varstvo zasebnosti podatkov je pred kratkim velikana družbenih medijev kaznoval z 251 milijoni evrov zaradi kršitve varnosti Facebooka iz leta 2018, ki je prizadela 29 milijonov uporabnikov.

Meta je takrat irsko komisijo za varstvo podatkov (DPC) obvestila, da so kibernetiski napadalci izkoristili ranljivost v Facebookovi kodi, ki je vplivala na funkcijo »View as«, s katero lahko uporabniki vidijo, kako je njihov profil videti skozi oči nekoga drugega.

To je povzročilo vdor v osebne podatke, vključno s polnim imenom in priimkom uporabnikov, njihovimi kontaktnimi podatki, lokacijo, delovnim mestom, datumom rojstva, veroizpovedjo, spolom in osebnimi podatki njihovih otrok, je navedla komisija za varstvo podatkov.

»Ranljivosti, ki so omogočile nepooblaščen razkritje informacij o profilu, so povzročile resno tveganje zlorabe teh vrst podatkov,« je v izjavi povedal namestnik komisarja za varstvo podatkov Graham Doyle. Meta je kršitev odpravila

kmalu po odkritju, je dejal DPC. Od 29 milijonov Facebookovih računov, ki so bili prizadeti po vsem svetu, jih je bilo približno 3 milijone v EU in Evropskem gospodarskem prostoru.

Odbor za varstvo podatkov je vodilni regulator EU za večino največjih ameriških internetnih podjetij, saj so njihova podjetja v EU locirana na Irskem. Do zdaj je družbi Meta zaradi kršitev v skladu s splošno uredbo o varstvu podatkov (GDPR), ki je bila v bloku uvedena leta 2018, naložil skoraj 3 milijarde evrov globe, vključno z rekordno globo v višini 1,2 milijarde evrov leta 2023, na katero se je Meta pritožila. Pritožila se bo tudi na zadnje odločitve in pravi, da ima na voljo številne ukrepe za zaščito uporabnikov na svojih platformah.

Pri Meti pravijo, da so ukrepali takoj in v skladu z vsemi protokoli. Takoj so tudi obvestili vse pristojne organe, vključno z irsko komisijo za varstvo podatkov.

Arm pravi, da noče postati proizvajalec čipov

Glavni izvršni direktor podjetja Arm je na začetku sojenja proti Qualcommu, eni svojih po-

17. Mednarodni HO.RE.CA. strokovni

SEJMI *okusov*

31. 1. - 3. 2. 2024

LJUBLJANA, Gospodarsko razstavišče

www.gast.si

Gastronomija, Pijača, Kava, Slaščičarstvo, Pekarstvo, Gostinsko - Hotelska oprema & Sladoled & Vino & Pivo

membnejših strank, ki jim v blagajno na letni ravni prinese sto milijonov dolarjev, še enkrat izpostavil, da Arm trenutno nima ambicij, da bi postal samostojni dobavitelj čipov.

Glede na njuno tesno sodelovanje je za marsikoga presenetljivo, da sta podjetji v sporu. Kaj se je zgodilo? Qualcomm je leta 2021 za 1,4 milijarde dolarjev prevzel zagonsko podjetje Nuvia, ki izdeluje čipe in polprevodnike. Del tega prevzema naj bi bila tudi licenčna pogodba za uporabo Arm-jeve intelektualne lastnine. Arm se s tem ne strinja in zahteva uničenje modelov podjetja Nuvia, za katere trdi, da so podlaga za učinkovite računalniške čipe z umetno inteligenco, ki jih je Nuvia pomagala oblikovati za Qualcomm. Microsoft in še marsikatero drugo ime se zanaša, da bodo ravno ti AI čipi (Snapdragon Elite), ki smo jih dobili letos in tudi že testirali, pomagali platformi Windows, da si povrne tržni delež, ki ga je v zadnjih letih izgubila zaradi dominancje Appleove arhitekture, predvsem na področju prenosnih računalnikov.

Arm je osrednjega pomena za industrijo čipov, saj kot nevtralni igralec podeljuje licence za osnovno tehnologijo skoraj vsem podjetjem v industriji. Britansko podjetje trdi, da bi moral Qualcomm spoštovati obstoječo licenčno podjetje Nuvia za zasnove čipov, ki jih je uporabljal v Qualcommovih čipih. Namesto tega so plačevali veliko nižje pristojbine.

Na sojenju na ameriškem zveznem sodišču v Delawaru so bili porotnikom prikazani dokumenti, iz katerih je bilo razvidno, da so bile Nuviine licenčnine »mnogokrat« višje od Qual-

commovih in da bi dovoljenje Qualcommu za plačilo nižjih stopenj škodovalo poslovnemu modelu podjetja Arm.

Zaradi prevzema družbe Nuvia naj bi po internih ocenah Arm zaradi napačnih licenčnih izgubil 50 milijonov dolarjev.

»Nikoli nismo imeli takšnega problema,« je na sodišču povedal glavni izvršni direktor podjetja Arm Rene Haas. Med navzkrižnim zaslišanjem Haasa je Qualcommov odvetnik skušal prikazati spor o licenčnih s Qualcommom kot del strategije podjetja Arm za soočenje s stranko, ki jo je vse bolj obravnavalo kot konkurenta na področju izdelave čipov.

Qualcommova pravna ekipa je pokazala dokument, ki ga je Haas pripravil za upravni odbor podjetja Arm in v katerem je bila opisana strategija podjetja Arm za začetek oblikovanja lastnih čipov, kar ne bi bilo vseč podjetju Qualcomm in drugim Arm-jevim strankam. Haas in Arm zanikata verodostojnost dokumentov in načrtov za izdelavo čipov. V isti sapi pa je vseeno omenil, da podjetje vedno išče nove možne strategije za razvoj. Odvetniki podjetju Arm očitajo tudi, da je neposredno kontaktiralo Qualcommove stranke, vključno s Samsungom, in jih »obvestilo«, da bi Qualcomm lahko izgubil vso tehnologijo podjetja Nuvia. Qualcommov odvetnik je ta pisma označil za »zavajajoča«, številni poznavalci industrije čipov pa se sprašujejo, ali bo ta spor lahko oviral Qualcommovo zmožnost dobave računalniških čipov.

Umetna inteligenca bo postala manj predvidljiva

Nekdanji glavni znanstvenik podjetja OpenAI Ilja Sutskever, eno največjih imen na področju umetne inteligence, ima drzno napoved – zaradi zmožnosti sklepanja bo tehnologija umetne inteligence sčasoma postala veliko manj pred-

vidljiva. Sutskever je ob prevzemu nagrade »Test Of Time« za članek, ki ga je leta 2014 napisal skupaj z Oriolom Vinyalsom in Quocom Leom, dejal, da je na obzorju umetne inteligence velika sprememba. Ideja, ki jo je njegova ekipa raziskala pred desetletjem, da bo povečevanje količine podatkov za »predhodno usposabljanje« sistemov umetne inteligence te poslalo v nove višave, je po njegovih besedah začela dosegati svoje meje. Več podatkov in računske moči je privedlo do ChatGPT-ja, ki ga je OpenAI lansiral leta 2022 in požel navdušenje.

»Toda predhodno učenje, kot ga poznamo, se bo nedvomno končalo,« je pred več tisoč udeleženci konference NeurIPS v Vancouveru izjavil Sutskever. »Medtem ko se število računalnikov povečuje, se podatki ne povečujejo, saj imamo le en internet.«

Sutskever je ponudil nekaj načinov za premikanje meje kljub tej dilemi. Dejal je, da bi lahko tehnologija sama ustvarjala nove podatke, modeli umetne inteligence pa bi lahko ocenili več odgovorov, preden bi se odločili za najboljši odgovor za uporabnika, in tako izboljšali natančnost. Drugi znanstveniki in nekatera podjetja pa so se tudi že usmerili na zbiranje podatkov iz resničnega sveta. Niantic, razvijalec igre Pokemon Go, želi izkoristiti vse podatke, ki jih njihovi igralci zbirajo s telefoni, medtem ko se gibljejo in raziskujejo svojo okolico v lovu za Pokemon poša-

TRADICIONALNO SREČANJE
7 ključnih novosti po 1. 1. 2025
 - najnovejše o sprejetih in napovedanih novostih v 2025 na davčno-računovodskem področju
 22. januar 2025, ONLINE ali Ljubljana
 WWW.CENTRIZAIIZOBRAZEVANJE.SI

NAJPOPOLNEJŠI
ARDUINO KIT za nadebudne programerje
VSEBUJE:

- displeje (LED, LCD, matrični)
- motorje (servo, koračne, DC)
- IR oddajnik in sprejemnik
- VF oddajnik in sprejemnik
- drobni material

AX ELEKTRONIKA

stmi. Napovedal je tudi prihod superintelligentnih strojev, ki so po njegovem mnenju neizogibni. Sutskever je sodeloval pri odstranitvi Sama Altmana iz podjetja OpenAI, svoje dejanje pa je po nekaj dneh obžaloval. Zapustil je podjetje in letos ustanovil družbo Safe Superintelligence Inc. Po njegovih besedah bodo agenti umetne inteligence, ki se že dolgo pripravljajo, zaživeli v tej prihodnji dobi, imeli globlje razumevanje in se zavedali sami sebe. Dejal je, da bo umetna inteligenca težave reševala tako kot ljudje. Opozarja pa na zanko. »Bolj ko bo razmišljala, bolj nepredvidljiva bo postala,« je dejal.

Sony s 300-milijonsko investicijo

Sony je sklenil 318 milijonov dolarjev vreden naložbeni posel in postal največji delničar družbe Kadokawa Corporation, japonskega medijskega velika in matičnega podjetja znanega razvijalca FromSoftware. Kar se je ugibalo zadnje mesece, se je zdaj torej tudi zgodilo.

Pred enim mesecem je nepričakovano odjeknila novica, da se Sony pogovarja o nakupu podjetja Kadokawa, kar je presenetilo tako igralce kot analitike v industriji. Trdili so, da je Kadokawino plodno poslovanje z animeji ključna tarča za Sony, ki že ima v lasti veliki platformi za pretakanje anime risank Funimation in Crunchyroll. Kadokawa ima v lasti tudi nekaj znanih studiev za igre, kot so Gotcha Gotcha Games (RPG Maker), Acquire (Octopath Traveler), Spike Chunsoft (Danganronpa) in seveda studio FromSoftware, ki je razvil uspešnico Elden Ring.

Mnogi na področju iger so bili glede Sonyjevega domnevnega prevzema družbe Kadokawa razdeljeni, pri čemer je ena stran trdila, da je prevzem smiseln s poslovnega vidika, druga pa je odločno nasprotovala nadaljnji konsolidaciji industrije. Z 10-odstotnim lastništvom bo Sony 7. januarja 2025 postal največji delničar podjetja Kadokawa. To sicer ni popoln odkup družbe Kadokawa, kot so trdile govorice, vendar je vseeno pomemben posel. Poleg nakupa delnic sta družbi Kadokawa in Sony sklenili »strateško kapitalsko in poslovno zaveznitvo«. Motiv tega sodelovanja je razširiti globalni doseg Kadokawinega obsežnega seznama pravic intelektualne lastnine. Poleg koprodukcije projektov animejev lahko Sony uporabi svoje uveljavljene filmske in televizijske podružnice s prilagajanjem intelektualne lastnine podjetja Kodokawa v filme in televizijske oddaje. Zanimivo je, da je v sporočilu za javnost omenjena tudi nadaljnja širitev založništva iger podjetja Kadokawa, ki bo najverjetneje vključevala oddelek PlayStation.

Microsoft preizkuša prevajanje v živo

Microsoft preizkuša funkcijo prevajanja v živo v računalnikih Copilot Plus, ki temeljijo na procesorjih Intel in AMD. Funkcija bo zdaj na voljo za Windows 11 Insiderje v kanalu Dev Channel in uporabnikom omogoča prevajanje zvoka iz več kot 44 jezikov v angleške podnapise. Prevajanje v živo, ki se je najprej začelo izvajati na računalnikih Copilot Plus, ki jih poganjajo

čipi Qualcomm, deluje s katerim koli zvokom, predvajanim prek računalnika Copilot Plus, ne glede na to, ali prihaja iz videoposnetka na YouTubeu, videokonferenca v živo ali posnetega zvoka. Če je zvok v podprtem jeziku, bo operacijski sistem Windows 11 v realnem času prikazal podnapise v angleščini. Funkcija trenutno omogoča prevajanje iz španščine, francoščine, ruščine, kitajščine, korejščine, arabščine in nekaterih drugih jezikov. Microsoft torej postopoma uvaja več funkcij umetne inteligence v računalnike Copilot Plus, ki jih poganjajo procesorji Intel in AMD. V začetku tega meseca je Microsoft v napravah s čipi Intel in AMD začel preizkušati funkcijo Recall, ki naredi posnetke vaših dejavnosti v računalniku Copilot Plus in vam omogoči priklic določenih spominov.

Microsoft uvaja tudi posodobitev prevajanja v živo na računalnikih Copilot Plus, opremljenih s čipi Qualcomm, saj lahko uporabniki programa Windows 11 Insiders v kanalu Dev zdaj izbrane jezike prevajajo v poenostavljeno kitajščino.

Odlično darilo · Slovenska klasika ·

“ta pravi” gumijasti ploščki – balinčki
· Oddih od ekranov · Združuje generacije

Naroči svoj komplet na:
info@trapez.si · 041 738 668

FINGERDISC

Uradni ploščki za igranje prstometa v
Državnem prvenstvu Slovenije do 2030

Izdelano v Sloveniji

Huawei Watch D2: ura in medicinska naprava v enem

PRVOTNI NAMEN PAMETNIH UR JE SPODBUJANJE BOLJ ZDRAVEGA ŽIVLJENJSKEGA SLOGA. HITIMO SKOZI ŽIVLJENJE IN POGOSTO ZARADI DRUGIH OBEZNOSTI NIMAMO ČASA, DA SE POSVETIMO SVOJEMU TELESU.

Dolgo časa so nam manjkali pomembni podatki, s katerimi bi lahko izmerili, ali smo danes, večeraj in predčerašnjim naredili dovolj za zdravje oziroma boljše počutje. S prihodom pametnih ur smo končno dobili dostop do vsaj približnih informacij, kaj se dogaja z našim telesom, koliko korakov smo naredili, ali smo pod stresom, je kaj narobe z našim srčnim utripom in podobno. Področje športa so pametne ure (nekatero bolje, druge malce slabše) dobro pokrile. Večina ur nam omogoča, da spremljamo napredek v 100 različnih športih, na voljo nam je tudi kar nekaj informacij, s katerimi lahko dokaj natančno merimo, ali pri telesni vadbi napredujemo.

Zdravje pa je področje, kjer je bilo v zadnjih letih manj vidnega napredka. Ja, imamo vse meritve, ki si jih lahko zamislimo. Najpogosteje se meri srčni utrip, stres in nasičenost krvi s kisikom (SpO2), na redkih urah celo EKG. Na seznamu pa skoraj vedno manjka merjenje krvnega tlaka.

Je to res? Morda ste zasledili, da nekatere priljubljene ure trdijo, da merijo krvni tlak, in tudi ga, vendar s pomočjo optičnih senzorjev in analize pulznega vala, potrebna pa je tudi mesečna kalibracija z namenskim merilnikom krvnega tlaka. Za večino je to dovolj natančno. Tisti, ki imajo potrjene zdravstvene težave, si želijo več od tega – natančnost, ki je (skoraj) identična medicinskim napravam.

Takšnih ur ni veliko. Omron, ki izdeluje medicinske naprave, ima takšen primer, tudi Xiaomi je na Kitajskem pred enim letom predstavil uro Xiaomi H1, ki ima napihljiv pašček za merjenje

krvnega tlaka. Seznam je zelo kratek, na njem pa najdemo še Huawei, ki je pred dvema letoma predstavil uro Huawei Watch D. Zdaj smo dobili naslednico, Huawei Watch D2, ki je prva pametna ura na svetu za ambulantno spremljanje krvnega tlaka in je za to dobila tudi vse ustrezne certifikate na Kitajskem in kar je za nas bolj pomembno, v Evropi.

CENA

Huawei Watch D2: 429 € (črna ali zlata barva)

POD KLASIČNIM VIDEZOM SE SKRIVA PRESENEČENJE

Po izgledu ne bi rekel, da je Huawei Watch D2 bistveno drugačna od ostalih ur, razen tega, da ne sledi oblikovnim smernicam ostalih Huawei-jevih ur. Bolj kvadratna zasnova te najprej spominja na obliko Applovihih ur, podobnost pa se tukaj tudi konča. V primerjavi z ostalimi urami ima Huawei Watch D2 tudi nekaj več gramov in milimetrov okoli pasu, ampak z dobrim razlogom (več spodaj).

Na desni strani ohišja sta gumb za hiter dostop do določene aplikacije, ki si jo nastaviš v nastavitvah, in vrtljiva krona za krmiljenje, hitro vrnitev na začetni zaslon in za dostop do vseh aplikacij/meritev. Na sredini je 1,82-palčni AMOLED zaslon z lepimi barvami, odlično svetilnostjo (1500 nit) in preglednimi razdelki. Skratka, klasična Huawei izkušnja.

Pašček je gumijast, njegova posebnost in tudi unikatnost te pametne ure pa se skriva v blazini, ki se napolni z zrakom za merjenje krvnega tlaka. Zaradi tega dodatnega sloja je ura malenkost debelejša, in to na začetku na zapestju tudi čutiš.

MERJENJE DEJAVNIKOV ZDRAVJA LAHKO PRAVEMU UPORABNIKU SPREMEMI ŽIVLJENJE

Če imate pametno uro, potem ste verjetno intimo že seznanjeni s tem, kako delujejo senzori in kako se izvajajo meritve srčnega utripa, stresa, SpO2 in podobno. Za osvežitev si lahko preberete članek o tem, kako delujejo senzori pametnih ur. Te meritve se pravzaprav vedno izvajajo v ozadju, razen če pametno uro uporabljate v varčnem

Prednosti

- ✓ Inovativno in natančno merjenje krvnega tlaka
- ✓ Privlačna zasnova
- ✓ Na voljo vse ostale meritve in športne funkcije
- ✓ Dobra baterija
- ✓ Pregleden in jasen zaslon

Slabosti

- ✗ Bolj okorno ohišje
- ✗ Že znane programske omejitve

višini srca. Seveda moraš biti čim bolj pri miru, brez govoričenja in ostalih premikov. Podnevi to še nekako gre, ponoči pa se večkrat zgodi, da meritev ni uspešno opravljena, še posebej, če ležiš v nenavadnih položajih.

Ko vse deluje, kot mora, dobiš zelo natančne podatke. Doma imam merilec krvnega tlaka in tudi na splošno vem, kakšno je moje povprečje, zato sem lahko primerjal rezultate z uro. Natančnost je res zelo dobra. Preveril sem tudi krvni tlak partnerice, ki je v povprečju veliko nižji, in tudi ura je to potrdila.

Če bi obstajala kategorija za najboljšo uro, ki je obenem tudi merilnik krvnega tlaka, bi bila Huawei Watch D2 na vrhu. Vsi, ki imate zdravstvene težave, težave s krvnim tlakom, in iščete pripomoček, ki bo vedno z vami, trenutno ni boljše izbire kot Huawei Watch D2. Vgradnja strojnega merilnika tlaka v uro je bila genialna ideja že pred dvema letoma, danes je nakup takšne naprave le še bolj smiseln.

Huawei ure že na splošno sodijo med najbolj natančne ure na trgu, zato boste tudi pri ostalih meritvah lahko prepričani, da ste dobili karseda zanesljive podatke. Kot vedno pa naj vam bo ura v pomoč za morebitno odkrivanje simptomov. Če opazite nenavadno odstopanje, še posebej več dni zapored, se pred kakršnokoli odločitvijo najprej posvetujte z zdravnikom.

BATERIJA JE ODLIČNA, PROGRAMSKE OMEJITVE PA ŽE POZNAMO

Baterija je brez težav zdržala ves teden. Prvih nekaj dni, ko sem največkrat opravil celoten niz meritev, je bila poraba razumljivo višja. Pri čisto klasični rabi in pasivnih meritvah pa je poraba običajna, kot sem že vajen pri Huaweiju.

Še vedno z uro ne moreš plačevati, tudi aplikacije so omejene, ne moreš na primer uporabljati

ti Spotifyja in podobnih aplikacij. Je pa združljiva tako z Androidom kot z iOS-om, kar pri pametnih urah ni vedno samoumevno. In tudi nobena funkcija ni zaklenjena v Huaweijev ekosistem, tako da lahko vse uporabljaš na vseh telefonih in naročnina ni potrebna. Obstaja pa plačljiva aplikacija Huawei Health+, ki omogoča dostop do personaliziranih treningov z znanimi obrazi, sproščujoče glasbe in podobnih vsebin. Za večino ni potrebna, še posebej, ker lahko podobno vsebino dobiš na spletu brezplačno.

VEČ KOT SAMO PAMETNA URA

Huawei Watch D2 je več kot samo pametna ura. Tega še nikoli nisem zapisal, ampak ta ura si je to zaslužila. Huawei Watch D2 v celoti izpolni misijo, ki so si jo v začetku zadale vse pametne ure – pomagati uporabniku do bolj zdravega življenjskega sloga – hkrati pa ima možnost odkriti tudi morebitne zdravstvene težave. Ena redkih naprav, kjer o smiselnosti nakupa ni dvoma, če takšno napravo res potrebujete.

načinu, v katerem se izklopijo vse nenujne funkcije. EKG in zaznavanje togosti arterij sta funkciji, pri katerih se moraš zavestno odločiti, da ju boš vklopil. Zato ju tudi marsikdo ne uporablja pogosto, čeprav sta zelo uporabni za spremljanje in zgodnje odkrivanje morebitnih simptomov.

Merjenje krvnega tlaka na Huawei Watch D2 sodi v prvo in drugo skupino. Funkcijo lahko uporabljaš samo takrat, ko si to želiš, lahko pa nastaviš 24-urno ambulantno spremljanje krvnega tlaka. Privzeto se meritev začne vsakih 30 minut, v nastavitvah pa si lahko spremeniš, da se ponovi vsakih 15, 20, 30, 45 minut ali na eno uro. Nastavitve lahko prilagodiš za meritve podnevi in ponoči. Merjenje na vsakih 30 minut je kar moteče, ker nimaš vedno časa, da se umiriš, postaviš roko v pravi položaj in podobno. Še posebej, ker ni nujno, da bo meritev uspela že v prvem poskusu.

Če želiš, da meritev uspe, je zelo pomembna prava postavitev. Tako postavitev ure na zapestju (dobro jo zatisnite) kot roke na telesu. Roko morate postaviti na ramo, s paščkom ne smete pritiskati na prsni koš, roka oziroma mora biti v

MOČ DIHANJA

24 urni vodnik za preobrazbo življenja z zavestnim dihanjem

Odkrijte ključ do globlje povezave s seboj skozi zavestno dihanje

- Dvignite energijo • Obvladajte stres • Okrepite zdravje
- Izboljšajte spanec • Živite in ljubite polno

Avtor: Janez Hudovernik
Predgovor: Patrick McKeown in dr. Milan Hosta
Cena: 29.90 € (DDV je vključen)

V vseh boljše založenih knjigarnah ali na spletu:

Katera mehanska tipkovnica je najboljša za vas?

VEČINA UPORABNIKOV SE NE SPUŠČA V DEBATO, KATERE TIPKOVNICE SO BOLJŠE – MEHANSKE ALI MEMBRANSKE. LJUBITELJI MEHANSKIH, VKLJUČNO Z NAMI V UREDNIŠTVU, PA IMAMO SVOJE RAZLOGE, ZAKAJ NIKOLI VEČ NE BOMO UPORABLJALI MEMBRANSKIH, RAZEN POD PRISILO.

Če še nikoli niste uporabljali mehanske tipkovnice in bi radi naredili prvi korak v ta svet, boste potrebovali pomoč pri krmiljenju skozi labirint različnih izrazov in vrst mehanskih stikal. Izbor prve mehanske tipkovnice je zelo pomemben. Če boste izbrali napačno, se vam bodo zamerile vse ostale mehanske tipkovnice, še posebej, ker ste zanjo plačali več, kot bi za membransko tipkovnico. Pozabite na blagovno znamko, najprej se osredotočite samo na stikalo pod tipkami, ki določa, kakšen bo taktilen občutek, zvok, hod tipk in podobno. Ni najboljšega univerzalnega stikala, izbira je strogo subjektivna. Pomagali vam bomo, da boste našli mehansko stikalo, ki vsaj v teoriji ustreza vašim zahtevam.

ZA KAJ UPORABLJATE TIPKOVNICO? IGRANJE IGER? ZA RESNO PISANJE?

Ko si boste odgovorili na to vprašanje, bo iskanje pravega mehanskega stikala in mehanske tipkovnice veliko lažje.

Mehanskih stikal je ogromno, vendar vsako sodi v eno izmed treh kategorij. Razlike med njimi so zelo pomembne: od izbire materialov za ohišje, vrste stebela, ki se premika ob pritisku, do tega, kolikšen pritisk je potreben za zaznavanje signala. Večina stikal uporablja fizične (kovinske) kontakte za zaznavanje signalov, nekatera pa svetlobo ali magnetno polje.

Linearna stikala

Linearna stikala zagotavljajo gladek potisk tipke vse do konca stikala. So izredno priljubljena med

gamerji, ki iščejo lahkotnost in kratko razdaljo hoda tipk. Hitrejša stikala pomenijo hitrejši odziv v igri, še posebej v streljačinah in večigralskih igrah, kjer je odziv najbolj pomemben.

Tudi tipkarji/pisatelji se pogosto odločijo za linearna stikala, tudi zaradi hitrosti in enakomernega občutka. Tišina med uporabo je še ena pomembna lastnost, ki je manj pomembna za gamerje, veliko bolj pa za tiste, ki veliko pišejo in tiste, ki si pisarno ali delovni prostor delijo z drugimi. »Pomanjkljivost« pa je, da so linearna stikala bolj občutljiva, kar je lahko razlog za kakšno slovnično napako več.

Taktilna stikala

Taktilna stikala so srednji otrok oziroma vmesna možnost med linearnimi in klikajočimi/kliknimi stikali. Ob pritisku taktilno stikalo naleti na taktilno izboklino, ki je kriva za znameniti taktilni občutek med tipkanjem. Ta dodatna fizična potrditev, da je bila tipka sprožena, je razlog za priljubljenost med tistimi, ki veliko pišejo. Tako zmanjšajo število tipkarskih napak. Še vedno pa taktilna stikala niso tako glasna kot klikajoča stikala in so zato primerna tudi za uporabo v pisarnah.

Klikajoča (clicky) stikala

Poimenovana so po svojem značilnem klikajočem zvoku. Morda so tudi glavni krivec za to, da uporabniki mislijo, da so vse mehanske tipkovnice neverjetno glasne. Funkcionalno so klikajoča stikala zelo podobna taktilnim stikalom, vendar imajo dodaten notranji mehanizem, ki med pri-

tiskom na tipko proizvede klikajoč zvok, ki bo ob neprestani uporabi vse ostale v pisarni potisnil do skrajnega roba. Nekatera klikajoča stikala lahko proizvedejo zvok tako pri pritisku navzdol kot pri vračanju na prvotno mesto.

Izbrati boste morali med linearnimi, taktilnimi in klikajočimi stikali

To so glavne kategorije mehanskih stikal, obstajajo pa še specializirane.

- Hitra stikala so, kot rečeno, običajno linearna, z majhnimi vzmetmi in visokimi točkami za sprožitev, kar pomeni zelo hiter odziv, kar je še posebej pomembno pri igrah.
- Tiha stikala tišji zvok dosežejo z dušilnim materialom (guma ali kaj podobnega) na stebelu stikala.
- Optična stikala uporabljajo svetlobo za posredovanje signalov, ki sistemu sporočijo, katero tipko ste pritisnili.
- Stikala, ki uporabljajo Hallov pojav za posredovanje signalov, prav tako nimajo fizičnega stikala, ampak uporabljajo magnetno polje, da določijo, kdaj se je zgodil pritisk tipke.
  - Odlikuje jih dolga vzdržljivost in so izredno zaželeni pri krmilnikih, kjer nadomeščajo klasična analogna stikala, ki hitreje degradirajo in lahko zato pride do posredovanja napačnih signalov (angl. stick drift).

Številna podjetja, ki izdelujejo stikala, uporabljajo določeno obliko barvnega označevanja. Na primer: rdeča stikala so običajno linearna stikala, rjava so taktilna stikala, modra pa klikajoča. Barvno označevanje ni univerzalen standard med pri-

zvaljci, zato se raje osredotočite na vrsto stikal in ne na barve.

Za začetek je to precej informacij, a če na hitro povzamemo. Ko se odločate, katero stikalo kupiti, upoštevajte, koliko hrupa lahko tolerirate vi in vsi ostali, kako močan naj bo občutek ob pritisku, ali je hiter odziv za vas izredno pomemben ali ne, in ali vam je bolj pri srcu linearno, taktilno ali klikajoče tipkanje. Če se bolj nagibate k tišini, boste večinoma gledali linearna stikala. Taktilna stikala so skoraj vedno bolj glasna, a izredno priljubljena med pisatelji. Hitra stikala so tudi večinoma linearna, tista dražja pa uporabljajo Hallov pojav ali svetlobo za registriranje signalov.

Če ste še vedno zmedeni, pojdite v najbližjo trgovino in začnite tipkati po razstavnih modelih. Pri vsakem preverite, katera stikala se skrivajo pod tipkami in jih med seboj primerjajte. Obstajajo tudi testni kompleti za testiranje stikal, vendar je obisk trgovine v tem primeru boljša, hitrejša in cenejša možnost.

Mehanske tipkovnice so nedvomno boljše od membranskih, niso pa za vsakogar

MEHANSKE TIPKOVNICE NISO ZA VSAKOGAR

Mehanske tipkovnice so nedvomno boljše od membranskih, imele naj bi tudi nekaj zdravstvenih prednosti, kot je na primer manjša možnost za poškodbe zapetjstva zaradi ponavljajočih obre-

menitev. A če ste zadovoljni s svojo membransko tipkovnico, jo uporabljajte še naprej. Če pa je razlog samo to, da ste je vajeni in mislite, da se ne boste uspeli navaditi na mehansko, potem lahko začnete razmišljati o mehanskih tipkovnicah. Morda boste tako našli tudi nov hobi, saj ljubitelji mehanskih tipkovnic kasneje pogosto posežejo po rešitvah za personalizacijo tipk ali pa si kupijo dodatna stikala. Nikoli ne veste, morda si boste čez nekaj let omislili modularno tipkovnico in jo v

celoti sestavili sami. Tudi v službi lahko zaprosite za mehansko tipkovnico, še posebej, če je obstoječa membranska zelo neergonomsko ali pa so ji šteti dnevi.

Pogosto se splača odšteti nekaj več evrov za kakovost, kar praktično velja povsod, kjer je vpletena tehnologija. Tipkovnico lahko kupite za nekaj evrov in se vam bo zdela povsem primerna, dokler ne boste preizkusili tisto za 50, 100 evrov ali več.

Svet mehanskih tipkovnic vas čaka.

Karitas
www.karitas.si

Prinesimo upanje družinam in posameznikom v večjih stiskah.

UPANJE₅ na 1919
UPANJE₁₀ na 1919

S poslanim SMS sporočilom boste darovali 5 ali 10 EUR.

Prispevajo lahko uporabniki Telekom Slovenije, A1, Telemacha, T-2 in Bob.

Svoj prispevek za ljudi v stiski lahko namenite tudi z 1% DOHODNINE.

Več na www.karitas.si/dohodnine.

TEST

Samsung Music Frame – nihče ni vedel, da je to dejansko (dober) zvočnik

SI ŽE KDAJ VSTOPIL V PROSTOR, SLIŠAL GLASBO, VENDAR NISI NAŠEL NJENEGA IZVORA? LOGIČNO BI BILO, DA PRIHAJA IZ NEKEGA ZVOČNIKA ALI ZVOČNIKOV TELEVIZORJA. KAJ PA, ČE NE? OZIROMA VSAJ NA VIDEZ NE NAJDEŠ ZVOČNIKA?

To se je zgodilo vsakomur, ko je vstopil v mojo dnevno sobo in mu ni bilo jasno, zakaj ima občutek, da zvok izhaja iz slike, ki sem jo imel postavljeno na TV omarici. Seveda to ni bila slika, ampak Samsung Music Frame. Me zanima, kakšen odziv bi bil šele, če bi ga namestil na steno. Zvočnik, ki je tudi slika, se na prvo žogo sliši nekaj, kar bi proizvajalec predstavil kot koncept na nekem sejmu, po tem pa opustil idejo, ker bi

ugotovili, da za takšno napravo enostavno ni trga. Kakorkoli, ne glede na to, ali zanj obstaja trg ali ne, Samsung se je odločil za proizvodnjo zvočnika Music Frame. Zagotovo gre za nišen produkt za uporabnike, ki se radi redno poigravajo z estetiko svojih prostorov. In so za to pripravljene tudi plačati, ker Samsung Music Frame ni ravno poceni, še posebej, če misliš kupovati dodatke.

dovoljuje, sodeč po navodilih deluje tudi zelo enostavno. Odpneš zadnjo stran, odstraniš obstoječo sliko, jo zamenjaš s svojo, ampak žal nisem imel nobene, ki bi ustrezala dimenzijam (največ 188 x 188 mm). Če ti črn okvir ne ustreza, ga za okoli 60 € lahko zamenjaš za belega.

Še bolje bi bilo, če bi Music Frame namestil na steno, kar je zagotovo najboljša možnost, če želiš, da res deluje kot okvir za sliko. Redko pa najdeš tako težak okvir (4,6 kg), zato se pred montažo prepričajte, da si to res želite, in pa seveda, da ga boste pravilno montirali. Komplet za montažo in navodila so priložena v embalaži.

Samsung Music Frame se povezuje brezžično, ni pa brez žice, zato morate imeti pri nameščanju tudi to v mislih. Najlažje ga je postaviti na polico, kjer boste lažje skrili kabel, najbolje pa bo videti na steni, kjer boste kabel težje skrili. Razen če že imate prostor, napolnjen z gramofonskimi ploščami – potem se bo Music Frame zelo dobro ujel z obstoječo estetiko.

Če boste poleg njega položili druge okvirje za sliko, bo kljub njegovemu izgledu izstopal, predvsem zaradi globine, ki jo je nemogoče zamaskirati. Čeprav ga boste večino časa upravljali z aplikacijo

Prednosti

- ✓ Unikatna oblika
- ✓ Lahko se ga uporabi kot okvir za sliko
- ✓ Razmeroma uravnotežen zvok, Dolby Atmos
- ✓ Dobra povezljivost

Slabosti

- ✗ Visoka cena
- ✗ Za uporabo vseh funkcij potrebuješ Samsung TV ali letev

KAKŠNA JE CENA?

Samsung Music Frame: 349 € na [samsung.com](https://www.samsung.com).

KAMUFLAŽA DELUJE

Samsung ni prvi, ki se je domislil, da bi zvočnik skrili za fasado slike. Ikea in Sonos sta podobno naredila pred tremi leti s Symfonisk Picture Frame WiFi Speakerjem. Nisem ga še videl v živo, ampak vsaj po slikah sodeč so estetiko okvirja slike ujeli še celo bolje. Res ne moreš ugotoviti, da se zadaj skriva tudi zvočnik. Tudi Samsungu je to dobro uspelo, ampak če pobliže pogledaš, se ti začnejo porajati sumi, da vse ni tako, kot je sprva videti. Mogoče bi bilo drugače, če bi imel priložnost sprednjo stran dodatno prilagoditi. Zvočnik to

Smart Things (ali z daljincem, če imate Samsung televizor), so na okvirju tudi fizični gumbi za glasnost, menjavo zvočnega vira (Bluetooth, Wi-Fi, optika) in izklop mikrofona. Za popolno menjavo sprednjega panela lahko obiščete Samsung MusicFrameLab, kjer lahko izbirate med vnaprej pripravljenimi slikami ali pa naložite svojo. Cena je 60 €, podobno pa lahko storite tudi pri tretjih ponudnikih, kot je Marpple, za dobrih 10-15 € manj.

ČEPRAV JE KOMPAKTEN, ZNA DOBRO ZAPETI

Dva visokotonca, dva srednjetonca in dva nizkotonca, skupna izhodna moč 120 W. Kdo bi si

misllil, da se vse to skriva v okvirju za sliko. Nizkotonca lahko vidiš s prostim očesom na zadnji strani, ostali zvočniki pa se skrivajo pod plastičnim pokrovom.

Kot samostojni zvočnik se obnese zelo dobro. Ima tudi podporo za Dolby Atmos, vseeno pa ne bo prvi nakup avdiofilov. Basi so lepo izpostavljeni, visoki toni so ostri. Kar bi mu morda lahko očital je, da mu manjka globina oziroma osredotočenost na podrobnosti, ki jo najdeš pri podobnih zvočnikih. To sem najbolj opazil pri poslušanju rocka, pri drugih žanrih pa je dobro zapel. Najvišja glasnost je zelo impresivna, tudi

basi, še posebej, če si blizu nizkotonca, so močni. Zanima me, kako bi bas deloval, če bi zvočnik montiral na steno. Če potegnem črto pri zvoku, večini se bo dopadel, kakršnokoli pomanjkljivost pa mu lahko oprostimo na račun izgleda.

Če imate Samsung televizor ali zvočno letoev, lahko vklopite funkcijo Q-Symphony, ki preprosto povedano združi vse zvočne vire v en sistem. Če niste v Samsung ekosistemu, te funkcije ne boste mogli uporabiti.

V aplikaciji je izenačevalnik in nekaj že pripravljenih zvočnih profilov (Music Mode, Standard, Adaptive). Na voljo je tudi funkcija SpaceFit Sound, ki analizira in prilagodi zvok glede na prostor, kjer se nahaja zvočnik. Je slišati kakšno razliko? Vsaj glede na mojo veliko dnevno sobo sem čutil boljše izpostavljenost visokih tonov, nisem pa zasledil, da bi se zvok redno in dinamično prilagajal.

SAMSUNG MUSIC FRAME – ELEGANTEN, SPEVEN, AMPAK ...

... kljub vsem superlativom je seveda glavno vprašanje, kdo ga zares potrebuje. Enako dober zvočnik lahko dobiš veliko ceneje, potreba po napravi, ki je zvočnik in okvir v enem, pa zagotovo ni velika. Verjamem pa, da obstajajo kupci, ki v napravi vidijo potencial in scenarije, kako bi lahko z njim polepšali prostor in ga obenem napolnili z dobrim zvokom.

X-STOJALO

39,90€

+ DDV

Mesto vizualnih **možnosti**.

Na trgu 28,
3330 Mozirje,

+386 (0) 31 611 116
+386 (0) 3 839 45 50

info@mvm.si
www.mvm.si

Praktični primer uporabe AI v telekomunikacijah

UMETNA INTELIGENCA SPREMINJA NAČIN POSLOVANJA V ŠTEVILNIH INDUSTRIJAH, TUDI V TELEKOMUNIKACIJAH.

Umetna inteligenca (AI) ponuja neslutene možnosti implementacije in razvoja, pa tudi vrsto izzivov in seveda rešitev, o katerih smo še nedavno lahko zgolj sanjali.

LETA 2022 SE JE V NEKAJ MESECIH VSE OBRNILO NA GLAVO

Umetna inteligenca in chatbot tehnologija sta se začeli razvijati že v sredini 20. stoletja, ko so znanstveniki začeli raziskovati možnosti ustvarjanja strojev, ki bi lahko posnemali človeško inteligenco. Razvoj umetne inteligence in chatbotov pa je doživel pravi preboj z rešitvami, ki jih je razvilo podjetje OpenAI, ko je leta 2022 lansiralo klepetalnega robota ChatGPT. Hitro je postal izjemno priljubljen in v nekaj mesecih dosegel več kot 100 milijonov uporabnikov.

Pravi modeli podjetja OpenAI so pokazali, kako lahko generativna umetna inteligenca izboljša interakcijo med uporabniki in tehnologijo. Njihovi chatboti so sposobni razumeti in generirati naravni jezik, kar omogoča bolj tekoče in naravne pogovore. Do danes se je tekmi za razvoj čim boljšega AI modela pridružila večina svetovnih tehnoloških velikanih, ki kar tekmujejo, kdo bo prej predstavil ključno novost in prehitel konkurente. Med njimi so Google, Meta, Amazon in še bi lahko naštevali. To je spodbudilo številna podjetja, vključno s telekomunikacijskimi, da začnejo uporabljati umetno inteligenco za izboljšanje svojih storitev in uporabniške izkušnje.

AVTOMATIZIRANO IN VARNO UPRAVLJANJE TELEKOMUNIKACIJSKIH STORITEV

Tudi v slovenskem podjetju SoftNET, ki je pomemben igralec na področju telekomunikacijskih storitev za podjetja v Evropi, Aziji in Afriki, preizkušajo AI chatbot asistenta in AI glasovnega asistenta, ki omogočata popolnoma avtomatizirano in varno upravljanje telekomunikacijskih storitev. Nedavno so primer uporabe obeh asistentov v praksi predstavili tudi na konferenci BIZTOPIX.

LLAMA-3: SRCE INOVACIJ

Oba produkta temeljita na naprednem inhouse Large Language Modelu (LLM), imenovanem Llama-3, ki je bil zasnovan z izjemnim poudarkom na varnosti podatkov. Model deluje kot zaščitni zid, ki preprečuje uhajanje uporabniških podatkov v zunanje generativne modele. Llama-3 je usklajen z najstrožjimi GDPR standardi in zagotavlja, da občutljivi podatki nikoli ne zapustijo nadzorovanega okolja.

Poleg varnosti pa Llama-3 omogoča tudi integracijo z različnimi internimi sistemi, kar odpira širok spekter praktičnih aplikacij. Uporaba dodatnega generativnega modela izboljša rezultate, da so za uporabnika bolj prijazni, pri tem pa ohranja vsebino v celoti skladno z varnostnimi standardi.

PRAKTIČNA UPORABA V ŽIVO: SKLENITEV NAROČNINE BREZ ČLOVEŠKEGA POSREDOVANJA

Na Konferenci BIZTOPIX so v živo prikazali, kako lahko uporabniki sklenejo pogodbo za mobilno

naročnino z uporabo AI chatbota popolnoma brez človeškega posredovanja.

Po izbiri zelenega paketa je chatbot uporabnika povprašal po vseh potrebnih podatkih za sklenitev pogodbe. Tukaj v proces vstopi Llama-3, ki zbrane podatke sprejme, jih validira in posreduje internemu sistemu. Ta nato ustvari pogodbo in vrne povratni odgovor. Llama-3 nato odgovor posreduje drugemu generativnemu modelu, ki pripravi razumljiv in uporabniku prijazen odgovor. Uporabnik na svoj e-poštni naslov prejme pogodbo – skupaj s povezavo za oddaljen elektronski podpis.

V celotnem postopku ima uporabnik možnost karkoli preveriti stanje pogodbe. AI chatbot mu posreduje ustrezno informacijo in pogodbo po potrebi ponovno pošlje na njegov e-poštni naslov. Podoben proces je SoftNET predstavil tudi z uporabo AI glasovnega asistenta, s katerim je uporabnik komuniciral prek mobilnega telefona. Asistent ga je na prijazen in intuitiven način vodil skozi vse korake za sklenitev pogodbe.

Celoten proces je avtomatiziran, hiter in zanesljiv, pri tem pa sledi vsem zakonsko določenim standardom. Ta rešitev dokazuje, na kakšen način lahko AI poenostavi kompleksne procese in jih naredi bolj dostopne ter uporabniku prijazne.

Sicer pa so AI modeli nadvse uporabni tudi za tehnično pomoč strankam, saj na primer svetujejo, kaj vse lahko naredimo sami, če je kaj narobe z računalnikom, telefonom, televizijo ... Interni chatboti pa bi lahko v prihodnosti postavljali omrežja, sisteme, delali sistemske integracije in podobno.

4.500.000

prepeljanih potnikov mesečno

250.000

unikatnih posameznikov mesečno

MIN 23.000

predvajanj dnevno

MIN 690.000

predvajanj mesečno

90 %

opaznost medija

DIGITALNO SPOROČANJE

ZASLON
Media Bus d.o.o.
Breznikova cesta 7A
1230 Domžale

info@zaslon.si
01/ 724 57 65

Največja mreža digitalnih zaslonov v Sloveniji!

500 ZASLONOV:

420

70

10

Ljubljana

Maribor

Celje

195 AVTOBUSOV:

150

35

10

Samsung Galaxy S24 Ultra

Telefoni, ki so navduševali v letu 2024

INTERNET IMA VEČ MILIJARD UPORABNIKOV, PRAVZAPRAV VEČINO SVETOVNE POPULACIJE. RAČUNALNIK IN TELEFON PA STA GLAVNA MEDIJA, KI NUDITA DOSTOP DO SVETOVNEGA SPLETA.

Računalništvo in telefonija sta področji, ki se nenehno razvijata in nudita širok spekter inovativnih izdelkov – od zmogljivih prenosnih računalnikov in namiznih sistemov do najnovjših pametnih telefonov, tablic in dodatne opreme. Med prazniki se mnogi odločijo za nadgradnjo svojih naprav ali pa iščejo popolna darila, ki bi izpolnila tehnološke potrebe bližnjih.

NAJBOLJŠI TELEFONI V 2024

Bližamo se koncu letošnjega leta in to pomeni, da lahko naredimo hiter pregled telefonov, za katere menimo, da so se najbolj odrezali v zadnjih 12 mesecih. Testirali smo jih kar nekaj in tako kot vedno doslej ne bomo izbirali neizpodbitnega zmagovalca (ker ta ne obstaja), ampak bomo izpostavili različne telefone, ki so nas presenetili, navdušili in so vredni nakupa.

Samsung Galaxy S24 Ultra, Xiaomi 14 Ultra, HONOR Magic6 Pro, Google Pixel 9 Pro XL, iPhone

16 Pro Max, Huawei Pura 70 Pro in Ultra ... to so telefoni, ki so na vrhu slovenske prehrabne verige. Boljših od njih v Sloveniji ni, čeprav bi v prihodnjih letih radi na tem seznamu videli še več telefonov proizvajalcev, ki nimajo uradnega zastopstva v Sloveniji in so na voljo le v izbranih trgovinah. Takih je kar nekaj. Red Magic ima odlične gaming telefone, Nubia je izven naših meja še ena premijska blagovna znamka z odličji na vseh področjih, od kamere do zaslona in čipa. Vivo telefone smo pred nekaj leti lahko prosto testirali, vendar so se na žalost zelo hitro umaknili iz številnih evropskih trgov. Sicer pa še vedno izdelujejo odlične telefone z zmogljivostjo in fotografsko žilico, s katerima se lahko zoperstavijo tudi ustaljenim velikim telefonijem.

Glede na majhnost našega trga pa smo s ponudbo lahko zadovoljni. Letos smo končno dobili tudi dostop do telefonov Google Pixel, ki

smo jih doslej večinoma kupovali iz nemških trgovin. Ne godi se nam slabo.

Xiaomi 14 Ultra in Huawei Pura 70 Ultra sta letošnja fotografska velikana. Pri senzorjih velikost zmaga in 1-palčnem senzorju, ki je vgrajen v obeh telefonih, se težko približajo tudi tako velika imena, kot sta Samsung Galaxy S24 Ultra in HONOR Magic6 Pro. Xiaomi 14 Ultra in Huawei Pura 70 Ultra sta izvrstna primera za to, kako daleč in kako hitro so tja prišli pametni telefoni. Večkrat smo se pogovarjali s fotografi, ki danes pogosto prizor raje zajamejo s telefonom in iz torbe niti ne izvlečejo svojega osnovnega orodja – fotoaparata. Sliši se kot PR govoričenje, vendar smo se lahko v živo prepričali, kaj vse zmorejo takšni telefoni v rokah profesionalnih fotografov, ki znajo do potankosti izkoristiti okolico, svetlobne vire, različne perspektive in podobno. Oba telefona premoreta še en poseben trik. Xiaomi 14 Ultra dovoljuje nameščaja-

nje filtrov, Huawei Pura 70 Ultra pa ima izvlečni mehanizem, s katerim se glavni senzor dvigne iz ohišja.

Applovega težkokategorika iPhone 16 Pro Max (in druge modele) letos nismo uspeli testirati, vendar je samoumevno, da se tudi on uvršča v sam vrh na prav vsakem področju.

HONOR Magic6 Pro nas je navdušil s portretno fotografijo in s slikanjem motivov, ki se premikajo, na primer med športno tekmo ali pa na domači terasi, po kateri se podijo hišni ljubljenci ali najmlajši člani družine. Prepogosto se je tudi pri premijskih telefonih še vedno dogajalo, da smo pri takšnih posnetkih dobili »zmazke« oziroma nejasne motive. Vsi letošnji najboljši predstavniki so se na tem področju močno izboljšali, na repu (na tem področju) je presenetljivo Galaxy S24 Ultra, ki ima z lovljenjem motivov za zdaj največ težav.

Največje presenečenje leta 2024 je bil za nas Google Pixel 9 Pro XL. Najprej zato, ker je to prvi Pixel telefon, ki smo ga testirali, in kot vsakič, ko preizkušaš nekaj novega, je ob tem prisotna neka skrita lepota. Sej ne, da pri raziskovanju ostalih telefonov ne čutimo navdušenja, ampak po vseh letih čakanja je bil Pixel za nas čisto drug

Honor 200 in Honor 200 Pro

Samsung Galaxy S24 Ultra

svet. In ni nas razočaral. Že na prvi pogled je lep telefon, ne manjka pa mu tudi globine tam, kjer je za telefon to najbolj pomembno. Kamera je fenomenalna, zaslon je svetel, njegova edina šibka točka je Googlov čip Tensor, ki je trenutno še vedno korak ali dva za najboljšimi čipi Qualcomm in MediaTek.

Samsung je z linijo Galaxy S24 začel novo poglavje telefonije z umetno inteligenco (AI). Kitajske proizvajalce je letos ujel nekoliko nepripravljene, saj so vsi po vrsti zamudili in so podobne funkcije v svoje telefone začeli vgrajevati zelo pozno. Ker gre komajda za prvo generacijo AI funkcij, nič še ni izgubljeno. Roko na srce, veliko teh orodij pogosto zelo hitro izgubi svoj blišč. S tem pa ne mislimo, da so funkcije neuporabne, ravno nasprotno. Funkcije za urejanje fotografij in videoposnetkov lahko zelo pohitrijo obdelavo, orodja za urejanje besedil pa nam lahko na primer pohitrijo pisanje e-poštnih sporočil, povzetkov, zapiskov in podobno. Ena najbolj priročnih funkcij je Iskanje z obkroževanjem, ki deluje podobno kot Google Lens, vendar še hitreje. Manj priročne funkcije pa so trenutno Tolmač in

podobne funkcije za prevajanje v živo. Najprej zato, ker slovenščina ni med podprtimi jeziki, in tudi zato, ker je kakovost močno odvisna od zunanjih dejavnikov, kot je na primer hrup iz okolice.

Umetna inteligenca v telefonih bo odslej še eno področje, ki bo lahko močno vplivalo na odločitve kupca, kateri telefon bo kupil.

Tako kot vsako leto tudi letos vztrajamo pri mnenju, da so najnovejši telefoni smiselni nakup za lastnike vsaj dveh generacij starih telefonov. Lovljenje najboljšega si vsako leto lahko privoščijo le peščica. Če imate na primer Galaxy S22 Ultra, boste pri prehodu na Galaxy S24 Ultra zagotovo opazili nadgradnje, vendar bi jih še bolj, če bi počakali še kakšno leto.

POIGRAVAJTE SE S TELEFONOM

Telefoni zmorejo in dovolijo marsikaj. Android telefoni so bolj dovtetni, da posegate v sistem, a tudi Applove naprave zaradi evropskih direktiv postajajo bolj odprte.

Če niste zadovoljni s privzetimi sistemi, si lahko omislite enega izmed številnih zaganjalnikov

Želimo vam srečno, zdravo in veselo

leto 2025!

Naj tehnologija dela z vami in za vas!

**Računalniške
novice**

www.racunalniske-novice.com

(Nova, Niagara ...), s katerimi boste lahko spremenili skoraj vsako malenkost na zaslonu. Vam ni všeč postavitev aplikacij? Njihova oblika, velikost, font pisave in podobno? Vse to boste lahko spremenili, po želji dodajali pripomočke (angl. widgets), živa/animirana ozadja in še več podobnih stvari, za katere niste niti pomislili, da jih lahko uporabljate na telefonih.

Tisti bolj napredni lahko celo zamenjate celoten programski sklop za kamero. Na primer, na Samsung telefon lahko dodate kamero od Pixla ali obratno. Ni enostavno in ni nujno, da bo vsaka funkcija delovala brezhibno, je pa to lahko vseeno zabaven projekt in način, da se spoznate, kaj vse zmore vaš telefon.

Strastni gamerji že poznate emulatorje in veste, da lahko že nekaj časa na telefonih preigravate vso zbirko starih in novih iger vseh priljubljenih konzol, vključno s konzolo Nintendo Switch. Telefoni so postali tako zmogljivi, da lahko na njih zaženemo tudi Windows emulator in preko njega igramo igre za Windows.

»Rootanje« oziroma odklepanje telefona postaja vse težje, vendar je še vedno najboljši način, da si telefon do potankosti prilagodite po vaših željah. Bi se radi čisto odklopili od Googlea? Bi radi preizkusili nov operacijski sistem? Izbrisali vse nepotrebne sistemske aplikacije in ostalo navlako? To je le nekaj scenarijev, kjer je rootanje še vedno edina rešitev. Seveda pa se tega lotite z nekaj predznanja in ne počnite vsega brezglavo. Vedno morate vedeti, kako se vrniti v prvotno stanje, če bo to potrebno.

Huawei Pura 70 Ultra

HONOR Magic6 Pro

POGAJANJE ZA NAJBOLJŠO CENO

Če želimo od operaterjev izveliči najboljšo ceno, se moramo pogajati. Njihovi privlačni popusti, s katerimi nas premamijo v podpis pogodbe, običajno trajajo eno leto, mogoče dve, če so res radodarni. Po tem obdobju pa je spet čas za pogajanje, čeprav večina na to pozabi in se sprizani s položnico za polno ceno. Po eni strani jih razumemo, ker če nisi vztrajen, ne boš daleč prišel. Prvi klic operaterja, pri katerem imaš sklenjeno pogodbo, se bo po vsej verjetnosti zaključil zelo hitro, ker so popusti namenjeni le novim naročnikom. Pozanimajte se, kakšni so pogoji, da postanete nov naročnik. Je dovolj, da nov paket vzame drug družinski član? Mora vseeno med prenosom preteči določeno časovno obdobje?

Pošljite povpraševanje vsem operaterjem, še prej pa se pozanimajte, ali je njihova storitev na voljo na vaši lokaciji. Vsak operater ima na svoji spletni strani možnost, da vpišete svoj naslov in takoj boste dobili odgovor, ali je pri vas na voljo optika določenega operaterja ali boste morali uporabiti 5G omrežje. Ko boste dobili ponudbo od vsakega operaterja, poizkusite izenačiti najnižjo ceno pri tistem, ki ima za vaše potrebe najboljšo storitev. Preizkusite različne stvari, da izkoristite situacijo v svoj prid. Če že imate na primer nek paket v eni nepremičnini, poskusite to informacijo izrabiti za morebiten večji popust na drugi lokaciji. Ni nujno, da bo delovalo, ampak poizkusiti ni greh.

PAMETNE URE PRAV TAKO DRVIJO K NOVIM RAZSEŽNOSTIM

Pametne ure merijo srčni utrip, stres, fizični napor, nekatere pa zmorejo tudi bolj napredne meritve, kot sta EKG in merjenje krvnega tlaka. Prvi korak pri izbiri pametne ure je razumevanje, zakaj jo potrebujete. Različni uporabniki imajo različne prioritete, ki vplivajo na izbiro. Če ste aktivni in vas zanimajo funkcije, kot so merjenje srčnega utripa, sledenje vadbam in analiza spanja, poiščite uro z naprednimi senzorji in zmogljivo aplikacijo za analizo podatkov. Za tiste, ki pametno uro vidijo predvsem kot modni dodatek, je pomemben dizajn, kakovost izdelave in možnost menjave pasčkov. Nekateri pa želijo vse – od vseh zdravstvenih funkcij in privlačnega dizajna do funkcij, ki jih večina ne potrebuje, na primer omrežje LTE in možnost uporabe eSIM kartice (na ta način lahko uro uporabljamo samostojno tudi za klice in sporočila). Še do pred kratkim si v Sloveniji moral imeti dve različni številki za telefon in pametno uro, pred kratkim pa smo končno dobili možnost, da eno številko uporabimo na več napravah. Večina ur meri srčni utrip ves dan. Naprednejši modeli ponujajo funkcije, kot so opozorila o nepravilnem srčnem ritmu ali, kot že rečeno, celo elektrokardiogram (EKG). Medtem ko spite, pametna ura analizira vaš spanec, dihanje med spancem, vedenje in še več, z zbranimi podatki pa vam potem lahko pripravi poročilo, kako dober ali slab je vaš spanec.

Pametne ure podpirajo različne vrste vadb, od teka in kolesarjenja do joge, plavanja in golfa. Izberite uro, za katero veste, da ponuja koristne informacije za vaše najljubše aktivnosti. Preverite tudi, ali je ura združljiva z vašim telefonom. Nekateri se povezujejo samo z Android napravami, Applove pa na primer samo z napravami iz lastnega ekosistema. Pri nekaterih, na primer pri urah Huawei, pa združljivost ni težava in jih lahko s polno funkcionalnostjo uporabljate v kombinaciji z vsemi napravami.

Pozorni bodite tudi na baterijo. Skoraj vse ure, ki se zanašajo na sistem WearOS, imajo okoli dnevno avtonomijo. Garmin, Fitbit, Huawei in podobni, ki uporabljajo svoje sisteme, pa se lahko pohvalijo z veliko daljšo avtonomijo, 7 dni ali celo več, če ste bolj skromni pri uporabi potratnih funkcij.

Izbira pametne ure je odvisna od vaših specifičnih potreb in prioritete. Naj bo to zdravje, povezanost ali moda, trg ponuja rešitve za vsakogar. Pri odločanju bodite pozorni na uporabnost funkcij, kakovost izdelave in združljivost z vašimi napravami.

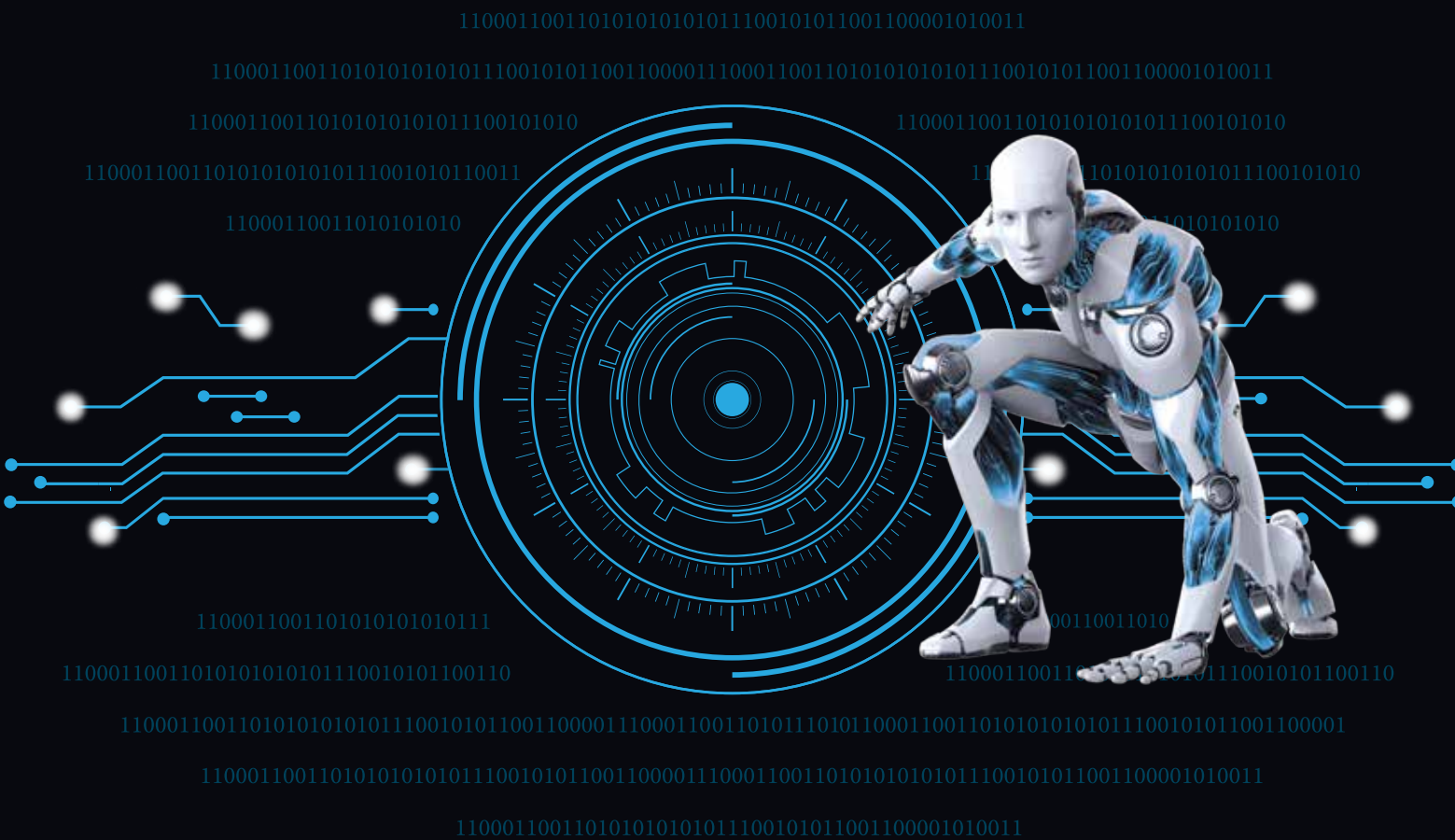
Tudi pred nakupom pametnega telefona, tako kot pred vsakim nakupom, naredite raziskavo in primerjajte storitve in produkte med seboj.

IFAM-INTRONIKA-ROBOTICS

11.-13. 2. 2025

Ljubljana

TELPROM

Kako lahko Microsoft Teams postane še boljši?

EN ZGREŠEN ALI IZPUŠČEN KLIC LAHKO POMENI RAZLIKO MED SKLENITVIJO POSLA ALI SELITVIJO STRANK H KONKURENCI. POSKRbite, DA SE VAM TO NE BO ZGODILO.

Za obstoj in uspeh podjetja sta ključni dosledna in jasna komunikacija. Poleg klasičnih telefonskih sistemov se je z razvojem interneta kot najboljše poslovna komunikacijska rešitev uveljavila telefonija preko internetnega protokola (VoIP). Ko govorimo o konkretnih rešitvah za končnega uporabnika, je med najbolj priljubljenimi Microsoft Teams, ki pa lahko postane še boljši. Kako? Telprom tako za obstoječe kot za nove uporabnike Microsoft Teams ponuja cenejši način komunikacije s 3CX, ki je povsem integriran z vašim obstoječim sistemom in omogoča dodatne telefonske funkcije in preprosto uporabo. Kakšne prednosti prinaša VoIP rešitev 3CX?

MICROSOFT TEAMS IN TELEFONIJA 3CX – NAJBOLJŠI PAR

Microsoft Teams je najbolj razširjena platforma za sodelovanje. Uporabniki dodajo sodelavce ali stranke v posebne kanale oziroma ekipe, ki postanejo osrednje vozlišče za sodelovanje. Teams poleg klepeta ponuja tudi orodja za konferenčne klice in e-pošto. Česa pa nima? Ključnih klicnih funkcij, kot so čakalne vrste, usmerjanje klicev na podlagi potreb strank in napredna orodja za ustvarjanje poročil.

A brez skrbi, tudi če ste uporabnik Microsoft Teams in želite vse te funkcije, vam ni potrebno iskati nove platforme. Omenjene funkcije lahko pridobite z integracijo 3CX telefonije. Deluje na osnovi Session Initiation protokola (SIP), ki ga SBC krmilnik varuje pred nepooblaščenimi dostopi in pomaga premagati pogoste težave s požarnim zidom ter zmanjša nepotreben promet.

Pridobili boste napredna orodja za ustvarjanje

poročil, kar vključuje podrobno analizo dejavnosti vsakega operaterja (število opravljenih klicev, povprečno trajanje klica ...), stanje operaterja (zaseden, prost ...), število nesprejetih klicev, podrobnosti klica (ID klicatelja, koliko časa je bil klic na čakanju ...) in podobno.

Na voljo imate 3CX Phone, ki je VoIP programski vmesnik (Client), s katerim lahko preko osebnega računalnika ali pametnega telefona izvajate in nadzorujete klice ter upravljate ves nabor uporabniških storitev v realnem času.

BOLJŠA IZKUŠNJA TUDI ZA STRANKE

Na veselje vaših strank in partnerjev 3CX telefonija doda tudi napredne funkcije čakalne vrste. Klicatelja lahko preusmerite glede na prednastavljene nastavitve, na primer operaterju z najmanjšim skupnim časom pogovora, agentu z najmanj klici, najboljšim agentom, trem ključnim agentom in podobno. Na voljo je tudi funkcija za usmerjanje klicev glede na potrebe strank. Sistem bo samodejno poskrbel, da bodo stranke preusmerjene k strokovnjakom, ki bodo že ob prvem klicu lahko rešili njihove zahteve.

3CX prav tako podpira velik nabor aplikacijskih programskih vmesnikov (API) in CRM sistemov. Vsak z osnovnim znanjem programiranja pa lahko uporabi priročen čarovnik za ustvarjanje XML modelov CRM sistemov. Ustvarite lahko na pri-

mer CRM sistem, ki ob klicu samodejno prepозна klicatelja in ga doda v 3CX imenik.

3CX klient lahko uporabljate na računalniku ali telefonu, klice pa lahko opravite tudi neposredno iz aplikacije Microsoft Teams. Podprtih je več kot 100 različnih klicnih in drugih IP naprav (Yealink, Snom, Fanvil, Cyberdata, Gigaset in Grandstream). Klice lahko snemate, število uporabnikov pa je neomejeno.

Vsebuje klienta za pametne telefone in Mac ali Windows prenosne računalnike, ki omogočajo uporabo službene telefonske številke kjerkoli, kot bi bili v pisarni.

ZNIŽAJTE STROŠKE IN POVEČAJTE PRODAJO

Za opravljanje klicev lahko uporabite osnovno Teams licenco, ki jo dopolnite s 3CX licenco za izvajanje VoIP klicev. Poleg boljše preglednosti klicev bodo ti tudi cenejši, saj bodo potekali preko lokalnih SIP ponudnikov. Najnaprednejša tehnologija in najnovejši varnostni protokoli pa omogočajo vrhunsko zaščito vaše komunikacije. Integracijo 3CX telefonije zaupajte podjetju Telprom, ki bo z gostovanjem 3CX centrale v lastnem podatkovnem centru še znižalo vaše stroške. Imajo dolgoletne izkušnje na področju integracije in vzdrževanja za različne panoge manjših in večjih podjetij.

Več o storitvi 3CX na spletni strani www.telprom.si.

(P.R.)

Telprom informacijske tehnologije d.o.o.

Ameriška ulica 2, 1000 Ljubljana

Tel.: +386 1 586 31 60

prodaja@telprom.si

www.telprom.si

NEPOGREŠLJIVO ORODJE SODOBNEGA POSLOVANJA

Velika vrnitev SMS sporočil

V ČASU, KO JE SVET DIGITALNEGA MARKETINGA NASIČEN Z OGLASI, SO SMS SPOROČILA ZANESLJIV IN VEDNO BOLJ PRILJUBLJEN KANAL ZA KOMUNIKACIJO IN PRODAJO. ZAKAJ? KER SO HITRA IN SE LAHKO POHVALIJO Z IZJEMNO VISOKO STOPNJO BRANOSTI.

SMS sporočila množično uporabljajo v spletni prodaji, bančnem sektorju, kozmetičnih salonih in številnih drugih storitvenih dejavnostih. Ali ste vedeli, da se 98 % vseh SMS sporočil prebere v prvih treh minutah po prejemu? Sporočilni marketing kot enega najučinkovitejših komunikacijskih kanalov zato uporabljajo številne industrije – na telefon boste najverjetneje prejeli sporočilo pri vstopu v spletno banko, rezervaciji termina pri frizerju ter v primeru zapuščenih košaric v spletni trgovini.

E-TRGOVINE IN SPOROČILNI MARKETING: IZGUBLJEN VOZIČEK, VRNJEN NAKUP

Spletne trgovine uporabljajo SMS in druga sporočila za strategije, kot je opominjanje na nedokončane nakupe oziroma zapuščene košarice. Ko potencialni kupec zapusti spletno trgovino brez zaključka nakupa, bo po nekaj minutah prejel sporočilo, ki ga spomni na njegov izbrani izdelek. Podobne taktike se uspešno uporabljajo tudi za povečanje košarice s ponujanjem ustreznih komplementarnih produktov prek SMS-ov po zaključenem nakupu.

Poleg tega so SMS sporočila nepogrešljiva za obvestila o dostavi, potrdila naročil ali obveščanje o novih promocijah. E-trgovine s tem gradijo zaupanje in zagotavljajo vrhunsko uporabniško izkušnjo.

BANKE, KOZMETIČNI SALONI IN DRUGE STORITVE: KJER ŠTEJE ČAS

Banke pogosto uporabljajo SMS za dvostopenjsko preverjanje identitete (2FA), kar je pogosto bolj priročno od t.i. potisnih obvestil v aplikacijah ter je ključnega pomena za varnost strank in njihovih podatkov. Na drugi strani kozmetični saloni in zdravstvene ustanove

uprabljajo sporočila za opomnike na termine, s čimer zmanjšujejo število odpovedi in zamujenih obiskov.

Podjetja v raznolikih panogah vedno bolj cenijo SMS sporočila, ker omogočajo hitro avtomatizacijo procesov – od obvestil o servisu do sporočil, ki stranke obveščajo o dokončanih storitvah.

ALTERNATIVI SMS-U: VIBER IN WHATSAPP

Čeprav je SMS še vedno kralj dosegljivosti, na priljubljenosti pridobivata tudi Viber in WhatsApp. Viber, ki ima večji delež uporabnikov v državah, kot so Slovenija, Srbija in Bolgarija, omogoča daljša sporočila, slikovne vsebine in gumbe s spletnimi povezavami. Po drugi strani je WhatsApp vodilna sporočilna aplikacija v državah, kot so Španija, Italija in Nemčija, kjer številna podjetja izkoriščajo njegovo enostavno povezljivost z uporabniki, medtem ko večina uporabnikov Facebooka prek WhatsAppa tudi pri nas prejema kode za preverjanje identitete. Oba kanala ponujata možnosti, ki presejajo tradicionalni SMS – daljša besedila, multimedijске vsebine, možnost odgovarjanja in celo klepetanja v realnem času. To omogoča še bolj

personalizirano in interaktivno komunikacijo, ki jo stranke cenijo in nagradijo.

SINHRO: VAŠ PARTNER ZA SMS, VIBER IN WHATSAPP MARKETING

Pri storitvah sporočilnega marketinga je Sinhro že zadnjih deset let vodilno podjetje v regiji, ki sodeluje tako z največjimi trgovci kot nišnimi spletnimi trgovinami in storitvenimi saloni. S pomočjo posebej razvitih platform lahko v nekaj korakih avtomatizirate komunikacijo, pošiljate ciljne vsebine in izboljšate svojo povezavo s strankami. Ne glede na to, ali potrebujete SMS za obveščanje ali želite raziskati prodajni potencial Vibra in WhatsAppa, so storitve prilagojene sodobnim potrebam podjetij. V svetu, kjer šteje vsaka sekunda, je učinkovita komunikacija ključna.

Več lahko najdete na www.sinhro.si.

(P.R.)

www.sinhro.si

Čakanje vas lahko drago stane

HP Elite Tower 800 G9 (99A73ET) s Intel® Core™ i7 procesorjem

Preidite na nove računalnike s Windows 11 in Intel tehnologijo in naredite korak v prihodnost

with

Več kot pričakujete!

Navdušujoča učinkovitost delovanja

Dinamična zmogljivost, ki jo zagotavlja najnovejši procesor Intel® Core™ i7, vam bo v pomoč pri hitrem upravljanju velikih projektov.

- **Procesor:** Intel® Core™ i7-14700 procesor 14. generacija (do 5,4 GHz, 33 MB pred pomnilnika, 20 jeder, 28 niti)
- **Osnovna plošča:** Intel® Q670, Intel vPro
- **Pomnilnik:** 16 GB (1 x 16 GB) DDR5 4800 UDIMM, razširljivo do 128 GB max, 3 proste reže
- **Trdi disk:** 512 GB PCIe NVMe TLC SSD M.2 2280; 2x prosta reža za 3,5" disk (1 x možnost za 2,5") in 1x prosta reža za 2,5" disk, 1 x prosta interna reža M.2 2230 al i2280 za SSD
- **Operacijski sistem:** Windows 11 Pro
- **Grafična kartica:** Integrirana Grafična kartica Intel UHD 770
- **Mrežne povezave:** Gigabitna omrežna povezava Intel® I219LM Gigabit Network Connection-LOM
- **Garancija:** 3 leta

TECH TRADE TRZIN

Letos podarite najboljšo Wi-Fi izkušnjo

ŽELITE MOČNO, STABILNO OMREŽJE? POTREBUJETE DOBER USMERJEVALNIK IN DOSTOPNO TOČKO. LAHKO PA S TEHNOLOGIJO POD SMREČICO PRESENETITE TUDI NAJBLIŽJE.

Usmerjevalniki in dostopne točke so eni pomembnejših elementov sodobnih omrežij. In za tiste, ki jih tehnologija vsaj malo privlači, so lahko odlično darilo.

Usmerjevalnik (ang. router) omogoča povezavo med lokalnim omrežjem (LAN) in internetom. Njegova osnovna naloga je usmerjanje podatkovnih paketov med različnimi omrežnimi napravami in zagotavljanje internetnega dostopa. Po domače: brez usmerjevalnika boste tudi brez domačega Wi-Fi-ja (ali brezžičnega omrežja v podjetju). Si to sploh še lahko predstavljate?

Dostopna točka (ang. access point) pa razširja obseg brezžičnega omrežja in povezuje več brezžičnih naprav. Medtem ko je usmerjevalnik osrednja točka za upravljanje omrežja, dostopna točka povečuje dosegljivost omrežja in omogoča brezžično povezljivost na večjih območjih. Pomembna je za tiste, ki se doma ali v podjetju soočajo z mrtvimi točkami, kjer ni Wi-Fi povezave. Že v malce večjih stanovanjih zna biti to precej nadležno, v hišah pa se s tem srečamo še hitreje. Želite Wi-Fi na vrtu, v kleti? Rešitev je torej dostopna točka.

Dostopne točke pa so pomembne tudi v poslovnih okoljih, ker so tam potrebe po pokritosti še večje.

USMERJEVALNIK MIKROTIK – ZMOGLJIV IN CENOVNO DOSTOPEN

Mikrotik hAP ax lite L41G-2axD je zmogljiv in cenovno dostopen usmerjevalnik, zasnovan za domača in manjša pisarniška omrežja. Odlikuje ga podpora za najnovejši standard Wi-Fi 6, ki prinaša višje hitrosti, večjo stabilnost in boljše energetske učinkovitost.

Napravo poganja dvojedrni procesor IPQ-5010 pri 800 MHz, podpira do 256 MB RAM-a in ima 128 MB NAND flash pomnilnika. Brezžično deluje v pasu 2,4 GHz s hitrostjo prenosa do 574 Mbit/s. Standard Wi-Fi 6 omogoča boljše zmogljivost in večjo stabilnost, kar je za sodobne upo-

rabnike ključnega pomena. Naprava široko povezljivost zagotavlja s štirimi Gigabitnimi Ethernet vrati. Operacijski sistem RouterOS v7 zagotavlja prilagodljivo upravljanje omrežja, pri čemer naprava porabi največ 8 W energije.

Dimenzije usmerjevalnika so 124 x 100 x 54 mm, njegova robustna zasnova pa omogoča delovanje v temperaturnem razponu od -40°C do 70°C. Mikrotik hAP ax lite je optimalna izbira za zmogljivo in cenovno dostopno omrežno rešitev.

Več najdete na povezavi bit.ly/UsmerjevalnikM

DOSTOPNA TOČKA MIKROTIK

Mikrotik cAP ax je napredna dostopna točka, ki zagotavlja stabilnost in odlično omrežno pokritost. Poganja jo štirijedrni procesor IPQ-6010 s frekvenco do 1,8 GHz, naprava pa vključuje 1 GB RAM-a in 128 MB NAND pomnilnika. Deluje v 2,4

GHz pasu z največjo hitrostjo prenosa do 574 Mbit/s ter v 5 GHz pasu s hitrostjo prenosa do 1200 Mbit/s, kar omogoča hitro in zanesljivo povezavo.

Dostopna točka Mikrotik cAP ax podpira standard Wi-Fi 6, ki prinaša bistveno izboljšano stabilnost signala tudi v okolju z velikimi motnjami. Z antenami, ki imajo ojačanje 6 dBi za 2,4 GHz in 5,5 dBi za 5 GHz, naprava zagotavlja široko pokritost. Poleg tega ima dva Gigabitna Ethernet priključka, od katerih eden podpira PoE (power over ethernet oziroma napajanje preko ethernet kabela) izhod za napajanje drugih naprav, na primer kamere ali druge dostopne točke. Naprava deluje z največjo porabo 28,2 W energije. S podporo za PoE omogoča tudi enostavno razširitev omrežja.

Dimenzije in diskreten dizajn omogočajo, da se dostopna točka Mikrotik cAP ax z lahkoto vklopi

v katerokoli okolje, pri tem pa ostane skoraj neopazna. Operacijski sistem RouterOS v7 zagotavlja visoko zmogljivost in prilagodljivost pri nastavitvah omrežja.

Več najdete na povezavi bit.ly/DostopnaTočka

ZMOGLJIVI NAPRAVI Z VSEMI PREDNOSTMI Wi-Fi 6

Obe napravi, tako usmerjevalnik Mikrotik hAP ax lite kot dostopna točka Mikrotik cAP ax, sta izjemno zmogljivi in prinašata prednosti najnovejšega standarda Wi-Fi 6. hAP ax lite je odlična izbira za domača omrežja in manjša podjetja, ki potrebujejo stabilno in hitro brezžično povezavo. cAP ax pa je zaradi dodatnih funkcionalnosti in podpore za PoE primeren za zahtevnejša poslovna okolja in večje pokritostne potrebe. (P.R.)

TECHTRADE

www.techtrade.si

TECH TRADE d.o.o. Trzin

Blatnica 8, 1236 Trzin

+386 1 562 21 11

MEGATEL

Vaš partner za sodobno in zanesljivo komunikacijo

TEHNOLOGIJA JE POSTALA SRCE NAŠIH VSAKODNEVNIH ŽIVLJENJ. ZA USPEH PODJETIJ IN ZADOVOLJSTVO POSAMEZNIKOV JE BOLJ KOT KADARKOLI PREJ KLJUČNA BREZHIBNA KOMUNIKACIJA.

Podjetje Mega M z blagovno znamko MegaTel, vodilni ponudnik celovitih rešitev na področju IP telefonije, mobilnih storitev ter širokopasovnega interneta, že več kot 22 let postavlja visoke standarde tehnološke naprednosti in zanesljivosti.

IP TELEFONIJA ZA UČINKOVITOST KJERKOLI IN KADARKOLI

Poslovna komunikacija se nenehno prilagaja novim potrebam, zato MegaTel ponuja napredne storitve IP telefonije, ki podjetjem zagotavljajo fleksibilnost. Poleg osnovnih funkcionalnosti, kot so brezplačni interni klici, napredni odzivniki in identifikacija kličočega, napredna IP telefonija omogoča delo z različnih lokacij, integracijo z aplikacijami, kot so Salesforce in Microsoft 365, ter spremljanje naprednih statistik. Podjetja lahko tako optimizirajo komunikacijo ter izboljšajo odzivnost svojim strankam.

Prehod na IP telefonijo je enostaven: strokovnjaki najprej preverijo stanje infrastrukture, nato pripravijo prilagojeno rešitev in nemoteno izvedejo implementacijo brez prekinitev delovanja.

Podjetje Mega M z blagovno znamko MegaTel že več kot 22 let na trgu telekomunikacij poslovnim in zasebnim uporabnikom zagotavlja širok nabor digitalnih in trajnostno usmerjenih storitev, tehnično podporo, varno in učinkovito komunikacijo, enostavnost in prijaznost ter najpomembnejše – zadovoljstvo uporabnikov storitev (mobilna telefonija, IP telefonija, televizija, širokopasovne storitve, računalništvo v oblaku, podatkovni centri, rešitve gostovanja IKT opreme ter rešitve na področju eMobilnosti za javno, poslovno in domače polnjenje).

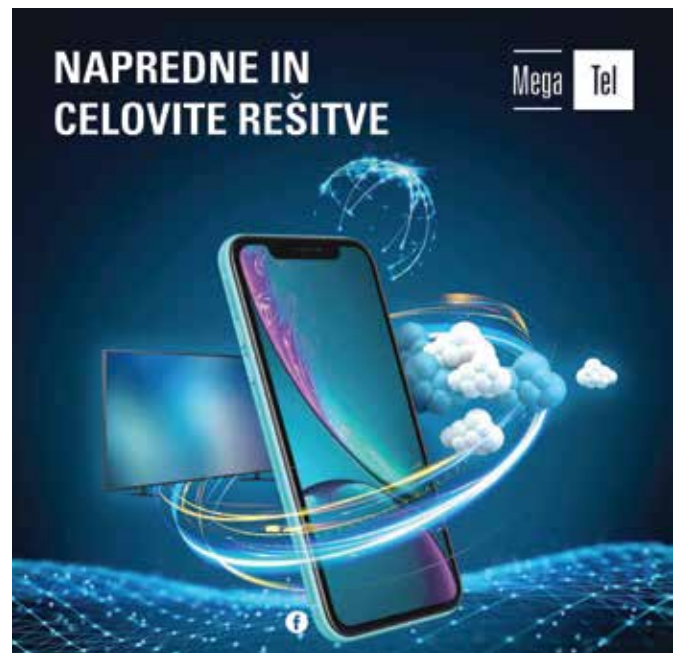
MOBILNA TELEFONIJA Z VRHUNSKO POKRITOSTJO IN PRILAGODLJIVOSTJO

Na področju mobilne telefonije MegaTel zagotavlja vrhunsko uporabniško izkušnjo z gostovanjem v omrežju največjega ponudnika v Sloveniji. S 4G+ in 5G tehnologijo omogoča visoke hitrosti prenosa podatkov, izjemno zanesljivost in odlično pokritost s signalom. Uporabnikom so na voljo prilagodljivi paketi, enostavna uporaba storitev prek MegaTel aplikacije ter 24-urna tehnična podpora. Za uporabnike, ki pogosto potujejo, je možen nakup dodatnih zakupov klicev, SMS sporočil in prenosa podatkov, kar omogoča brezskrbno gostovanje.

MegaTel prav tako sledi sodobnim trendom z uvajanjem eSIM tehnologije, ki nadomešča fizične SIM kartice, ter storitvijo VoWiFi za uporabo govornih storitev tam, kjer omrežje mobilnega operaterja ni na voljo.

ŠIROKOPASOVNE REŠITVE ZA STABILEN IN HITER INTERNET

Podjetjem MegaTel nudi visokokakovostne širokopasovne storitve, vključno z dostopom do interneta prek optike, xDSL in brezžičnih povezav. Za zahtevnejša podjetja omogočajo tudi zakup optičnih vlaken (Dark Fiber), ki zagotavlja namensko infrastrukturo za prenos podatkov med lokacijami. Poleg tega podjetja lahko izkoristijo storitve, kot sta varna internetna povezava IP-SEC VPN, ki omogoča varno povezovanje razpršenih lokacij, ter

upravljanje internih poslovnih omrežij, s čimer zagotovijo varno, zanesljivo in učinkovito omrežno infrastrukturo.

IoT REŠITVE ZA PAMETNE NAPRAVE

MegaTel se prilagaja zahtevam digitalizacije tudi s ponudbo prilagojenih IoT SIM kartic. Te omogočajo brezhibno povezovanje pametnih naprav za parkirišča, dvigala, varovalne sisteme, pametno kmetovanje in še več. Z enkratnim plačilom brez mesečnih stroškov podjetjem omogočajo optimizacijo delovanja in dolgoročne prihranke.

TEHNOLOGIJA, KI SPREMINJA PRIHODNOST

Tehnološki napredek odpira vrata novim možnostim. MegaTel s svojo široko paleto storitev zagotavlja vse, kar potrebujete za sodobno komunikacijo in digitalno preobrazbo – od vrhunskih mobilnih in internetnih storitev do pametnih rešitev za IoT naprave. S profesionalno ekipo in strastjo do tehnoloških inovacij MegaTel povezuje podjetja, izboljšuje njihovo učinkovitost ter ustvarja brezhibno uporabniško izkušnjo.

Za več informacij obiščite spletno stran www.megatel.si.

(P.R.)

Mega M d.o.o.

Rudarska cesta 6, 3320 Velenje

+386 3 777 00 40,

info@megatel.si

www.megatel.si

TELEMACH

Pametni telefon – darilo, ki navduši!

PRAZNIČNI ČAS JE TUDI ČAS OBDAROVANJA, PRI IZBIRI DARIL PA SE POGOSTO ZNAJDEMO V ZADREGI, BREZ IDEJ ...

V sodobnem času so tehnološki izdelki vedno odlična izbira in tega se zavedajo tudi pri telekomunikacijskemu operaterju Telemachu. V posebno božično-novoletno ponudbo so tako uvrstili tudi telefon lastne blagovne znamke Telemach 5G Pro po zelo ugodni ceni, za nameček pa vam ob tem podarijo tudi brezžične slušalke. Telefon se ponaša z odličnimi specifikacijami in elegantnim dizajnom, ki bo zadovoljil tudi zahtevne uporabnike.

IZJEMNA ZMOGLJIVOST IN HITRO POLNLENJE

V središču telefona Telemach 5G Pro je zmogljiv osemjedrni procesor, ki omogoča gladko delovanje vseh aplikacij, ne glede na zahtevnost. Baterija 5000 mAh zagotavlja brskanje po spletu, igranje iger ali gledanje videov brez skrbi, da bi se prehitro izpraznila. Ko pa jo boste morali napolniti, bo funkcija hitrega polnjenja poskrbela, da bo telefon hitro pripravljen na nove izzive.

ZA NEPOZABNE TRENUTKE

Ljubitelji fotografije boste navdušeni nad digitalno kamero z ločljivostjo 108 MP, ki omogoča zajem izjemno ostrih in podrobnih slik. Z zmogljivo kamero Telemach 5G Pro bodo vsi vaši trenutki ujeti v najlepši svetlobi, ne glede na to, ali gre za dnevne dogodivščine ali nočne fotografije.

VELIK ZASLON ZA POPOLNO IZKUŠNJO

Telefon se ponaša z velikim, 6,6-palčnim zaslonom, ki omogoča uživanje v visokokakovostni sliki. S hitrostjo osveževanja 120 Hz je premikanje med aplikacijami, brskanje po spletu in gledanje videov neverjetno gladko. Poleg tega eleganten in tanek dizajn naprave poskrbi, da je telefon ne le zmogljiv, ampak tudi vizualno privlačen.

NAPREDNE FUNKCIJE ZA ENOSTAVNO UPORABO

Telemach 5G Pro vključuje vrsto funkcij, ki olajšajo vsakodnevno uporabo. Tehnologija eSIM omogoča hitro in preprosto povezovanje brez potrebe po fizičnih karticah SIM. Za dodatno varnost in praktičnost sta na voljo tudi prepoznava obraza in prstnih odtisov, medtem ko funkcija NFC omogoča brezgotovinsko plačevanje

nje, kar je vedno bolj priljubljena možnost v današnjem digitalnem svetu.

VSE, KAR POTREBUJETE, V ENEM PAKETU

Da bo vaša uporabniška izkušnja popolna, so telefonu priloženi še polnilec, zaščitno steklo in silikonski ovitek, ki zagotavljajo dodatno zaščito in dolgotrajno uporabo naprave.

DARILU – BREŽIČNE SLUŠALKE

Telefon odlično dopolnjujejo Telemachove brezžične slušalke, ki jih odlikujeta zmogljiva bateri-

ja in vrhunska kakovost zvoka, zato so popoln pripomoček za vse ljubitelje glasbe. Bluetooth različice 5.3 zagotavlja stabilno povezavo, hitrejši prenos podatkov in manjšo porabo energije ter brezhibno izkušnjo poslušanja. Vodoodpornost IPX4 omogoča poslušanje glasbe tudi v slabem vremenu.

Telefon Telemach 5G Pro je do konca decembra v paketu NAJVEČ ob vezavi za 24 mesecev na voljo že za 2,9 evra na mesec, zraven pa vam podarijo še brezžične slušalke.

Več lahko najdete na www.telemach.si. (P.R.)

telemach

Spremljajte novice s področja znanosti z revijo *Življenje in tehnika*!

V reviji najdete članke o:

biologiji

astronomiji

računalništvu

avtomobilizmu

ter o mnogih drugih
tehnoloških in
naravoslovnih tematikah!

Ob sklenitvi naročnine
knjižno darilo!

Naročam se na revijo *Življenje in tehnika*:

- Letna naročnina **56€**
- Letna naročnina za dijake, študente in upokojene **50€**

Kopijo kartice upokojenca oz. potrdila o vpisu pošljite na mojca.borko@tzs.si ali po pošti na naš naslov.

Izberite knjižno darilo:

- Ledena doba – knjiga aktivnosti
- Poker
- iKomunikacije
- Preprosto in uporabno

Poštnina
plačana
po pogodbi
št. 88/1/S.
Znamka
ni potrebna.

*Ime in priimek:

*Ulica in hišna številka:

*Poštna številka in kraj:

*Telefon:

E-pošta:

*Podpis:

Tehniška založba Slovenije
Lepi pot 6
(p. p. 541)
SI - 1000 Ljubljana

Tehniška založba Slovenije

www.tzs.si
narocila@tzs.si

MODRA ŠTEVILKA

080 17 90

ELVAL

Ko se ključ za zagon na plovilu zavrti v prazno ...

ELVAL - PRETVORNIK ENERGIJE VALOV V ELEKTRIČNO ENERGIJO ZA LASTNO PORABO NA MANJŠIH PLOVILIH.

Zlasti novi LiPo akumulatorji imajo slabo lastnost, da se po nekaj mesecih brez polnjenja popolnoma izpraznijo. Tako se prav lahko zgodi, da ko spomladi lastnik plovila, ki med zimo ni bilo priključeno na napajanje, želi vžgati motor, ta ne deluje, akumulator pa je lahko tako izpraznjen, da je potreben nakup novega. Ta problem je bil v okviru projektnega konzorcija podjetij Primum d.o.o., Matris d.o.o. in Harpoon d.o.o. rešen – razvita je bila inovativna rešitev ELVAL za proizvodnjo električne energije iz valov.

Proizvodnja uporabne energije je možna že pri izredno nizkih valovanjih, kar pride še posebej prav v mesecih z nizko aktivnostjo vetrov. Električna energija se proizvaja ob plovbi in na privezu, poleg tega pa ima generator tudi možnost ročnega gnanja. Kadar imamo na manjših in manj opremljenih plovilih posadko z manj izkušnjami, se namreč pogosto dogaja, da ostanemo na plovilu povsem brez energije, kar pa lahko z ELVAL generatorjem rešimo enostavno. Uporaba ELVAL generatorja z ekscentrično maso tudi nekoliko zmanjša neprijetno zibanje plovila na valovih.

KAKO DELUJE ELVAL GENERATOR?

Generator se ponaša s posebej razvitim pretvornikom mehanske energije v električno, ki deluje

na osnovi adaptivne regulacije. Regulacija je izvedena tako, da do zajema energije pride šele po določenem vzburjanju – da ne bi prišlo do zaustavitve prvotnega zagona ekscentrične mase. Drug inovativen element je pred-določen protokol vzburjanj z elementi umetne inteligence. Ker je on-line AI energetsko potratna rešitev (česar si v tem primeru ni mogoče privoščiti), je bil razvit delovni protokol za najbolj verjetne razmere dinamike frekvenc in amplitud vzburjanja. Protokol je v obliki programa integriran v samo dinamiko regulacije.

Na trgu so na voljo posredne konkurenčne rešitve, kamor lahko štejemo vse alternativne vire pridobivanja električne energije na plovilih. V večini primerov gre za rešitve, kot so solarni paneli ter vetrni in hidro generatorji. Ti se uporabljajo tako rekoč izključno v rekreativni navtiki. Solarni paneli so sicer odlična rešitev, ki pa ima tudi določene pomanjkljivosti – zasedejo veliko prostora na površini plovila oziroma zlasti na jadrnicah na voljo ni pravih mest za postavitve, obstaja možnost udarcev na panele, imajo sorazmerno kratek čas delovanja (5-7 ur na dan), odvisni so od vremena, tako da so možna dolga obdobja nedelovanja.

Vetrni generatorji so hrupni, ustvarjajo vibracije, redno jih je potrebno vzdrževati in imajo aerodinamični upor, kar pomeni, da lahko zmanjšujejo hitrost plovbe. Hidrogeneratorji delujejo le, ko plovilo pluje, zmanjšujejo hitrost plovbe in so izredno dragi. Naštete naprave so nameščene na zunanosti plovila ter vsaj v nekaterih vremenskih pogojih do določene mere otežujejo plovbo ali varnost plovila, kar je pomemben motiv, da se potencialni kupci ne odločajo za nakup alternativnih virov napajanja. Na drugi strani je rešitev ELVAL nameščena v notranjosti plovila ter posledično ne vpliva na potek plovbe.

ELVAL poleg varčevanja s fosilnimi gorivi pomeni tudi dodatno energetsko varnost plovila, kar je pogosto kritičnega pomena, saj je energija, ki je potrebna za vzdrževanje akumulatorjev relativno majhna, a obenem nujno potrebna.

Projekt ELVAL je bil sofinanciran s strani Evropske unije – NextGeneration EU.

Več o projektu na <https://www.elval.si/>. (P.R.)

Avtor: Primož Kunaver

**Sofinancira
Evropska unija**

OKUSI, KI NAVDUŠUJEJO.

www.vizir.si

"Skoči Mimošanka in si privošči pivo na dom."
spletna trgovina www.mimosanka.si

Minister za zdravje opozarja:
Uživanje alkohola lahko škoduje zdravju!

Govee – pametna osvetlitev, ki preoblikuje vaš dom

GOVEE JE PRIZNANA ZNAMKA PAMETNE OSVETLITVE, KI NAVDUŠUJE Z INOVATIVNIMI REŠITVAMI ZA SODOBNE UPORABNIKE.

Njihovi izdelki, kot so LED trakovi, ambientalne luči in TV osvetlitve ozadja, ponujajo neomejene možnosti za prilagoditev osvetlitve doma ali pisarne. Zahvaljujoč napredni RGBIC tehnologiji lahko hkrati uživate v večbarvnih svetlobnih učinkih, ki ustvarjajo edinstveno in dinamično vzdušje, prilagojeno vašim potrebam.

Ključna prednost Govee izdelkov je njihova enostavna uporaba. Z aplikacijo Govee Home, ki je združljiva z napravami iOS in Android, lahko preprosto prilagajate barve, svetlost in svetlobne učinke. Z le nekaj dotiki na zaslonu lahko svoj prostor spremenite v oazo sprostitve, igralni kotiček ali prostor za druženje. Prilagodljivost izdelkov omogoča popolno usklajitev osvetlitve z vašim razpoloženjem ali aktivnostjo, kar je še posebej priročno za tiste, ki cenijo personalizirane rešitve.

Ponosni so tudi na svoje partnerstvo z NBA ekipo Dallas Mavericks, kjer so uradni sponzor pametne osvetlitve. To sodelovanje odraža njihovo zavezanost inovacijam in podpira njihovo vi-

zijo povezovanja tehnologije z vsakdanjim življenjem. Partnerstvo vključuje tudi posebne svetlobne učinke v barvah Mavericksov, kar oboževalcem omogoča še bolj poglobljeno doživetje tekem in navijanja.

Govee se osredotoča na združevanje tehnologije, estetike in uporabnosti, zaradi česar je idealna izbira za vsak dom. Njihovi najbolj priljubljeni izdelki vključujejo LED trakove, ki jih lahko namestite za pohištvo, stene ali televizorje, da ustvarite eleganten in moderen ambient. Za ljubitelje iger so tu Govee Hexa svetlobni paneli, ki jih je mogoče prilagoditi glede na barvno shemo vaše igralne opreme. Poleg tega ponujajo Govee TV LED osvetlitev ozadja, ki se popolnoma prilega televizorju in omogoča sinhronizacijo svetlobe z vsebino na zaslonu, kar izboljša izkušnjo gledanja filmov.

Naj bo to igranje videoiger, izboljšanje vzdušja v dnevni sobi ali ustvarjanje popolne osvetlitve za posebne priložnosti – z Govee lahko ustvarite svetlobno izkušnjo, ki je povsem vaša. Preizkusi-

te njihove izdelke, kot so pametni vtiči, svetlobne žarnice ali prilagodljive LED luči, in odkrijte popoln ambient za svoj prostor!

(P.R.)

NA VOLJO V:

Uradni distributer za Slovenijo in Hrvaško: Colby d.o.o. (Info@colby.si)

Xiaomi Store Citypark Ljubljana | Xiaomi Store Supernova Ljubljana Rudnik | Xiaomi Store Europark Maribor

MI

IZJEMNA PONUDBA XIAOMI IZDELKOV VAS PRIČAKUJE NA www.mi-store.si

Od zmogljivih pametnih telefonov do sodobnih rešitev za pametni dom in pisarno, ki vam omogočajo več udobja in povezljivosti.

Xiaomi – prava izbira za vsak dan

VSTOPITE V SVET NAPREDNE TEHNOLOGIJE S XIAOMI – BLAGOVNO ZNAMKO, KI ZDRUŽUJE VRHUNSKO KAKOVOST, INOVACIJE IN DOSTOPNOST.

XIAOMI – TEHNOLOGIJA ZA SODOBNE POSLOVNE UPORABNIKE

V hitro spreminjajočem se poslovnem svetu je učinkovitost ključna. Xiaomi vam ponuja tehnološke rešitve, ki so zasnovane za profesionalce, ki iščejo zanesljivost, zmogljivost in inovacije. S široko paleto izdelkov, ki vključujejo pametne telefone, naprave za pametni dom in napredno opremo za produktivnost, Xiaomi olajša vaše poslovne izzive in poskrbi za udobje v pisarni ali doma.

XIAOMI 14 ULTRA – PAMETNI TELEFON ZA PROFESIONALCE

Za poslovne uporabnike je zanesljiv telefon nepogrešljiv. Xiaomi 14 Ultra združuje vrhunsko zmogljivost, izjemno kamero in dolgo življenjsko dobo baterije. S funkcijo hitrega polnjenja in zmogljivim procesorjem boste vedno korak pred konkurenco. Poleg tega omo-

goča enostavno upravljanje večopravilnosti, kar je idealno za delo na poti ali v pisarni.

ROBOT VACUUM X20 MAX – PAMETNA REŠITEV ZA ČISTOČO V PISARNI ALI DOMA

Učinkovitost ni pomembna le pri delu, ampak tudi pri organizaciji prostora. Robotski sesalnik Xiaomi X20 Max poskrbi za brezhibno čistočo v vašem delovnem okolju, ne da bi vi morali stori-

ti kaj več kot pritisniti gumb. Z zmogljivostjo mokrega čiščenja bo vaša pisarna ali domača pisarna vedno urejena in pripravljena na pomembne sestanke ali stranke.

XIAOMI AIR PURIFIER – SVEŽ ZRAK ZA BOLJŠO PRODUKTIVNOST

Kakovosten zrak vpliva na osredotočenost in splošno dobro počutje. Xiaomi Air Purifier izboljša kakovost zraka v zaprtih prostorih, kar je ključnega pomena v zimskih mesecih, ko so prostori manj prezračeni. Odstranjuje alergene, prašne delce in druge onesnaževalce, kar zagotavlja bolj zdravo in prijetno delovno okolje. Xiaomi je več kot le tehnologija – je partner za vaš uspeh. Obiščite trgovine v trgovskih centrih Citypark Ljubljana, Supernova Ljubljana Rudnik ali Europark Maribor in odkrijte naprave, ki bodo izboljšale vašo produktivnost in udobje. Zanesite se na Xiaomi, da boste lahko svojo energijo usmerili v tisto, kar je resnično pomembno – vaše delo in uspeh.

Xiaomi – tehnologija, ki vas spremlja na poti do uspeha.

(P.R.)

Baterije: v čem je razlika med oznakama Wh in mAh?

KO BEREMO SPECIFIKACIJE ELEKTRONSKIH NAPRAV, PRI KAPACITETI BATERIJE OPAZIMO, DA SE UPORABLJATA DVE MERSKI ENOTI, **Wh** (VATNIH UR) IN **mAh** (MILIAMPER UR). PRI TELEFONIH SE NA PRIMER VSEPOVSOD UPORABLJA OZNAKA **mAh**, KO PA ZAČNEMO BRSKATI MED PRENOSNIMI RAČUNALNIKI, SE MORAMO KAR NAENKRAT SOOČITI Z VATNO URO OZIROMA OZNAKO **Wh**.

Večina je vajena oznake mAh, ker jo vidimo na telefonih, tablicah, prenosnih baterijah (angl. powerbanks) in podobni elektroniki. Z njeno pomočjo hitro ugotovimo in primerjamo, ali ima telefon (ali druga naprava) dovolj veliko kapaciteto baterije za naše potrebe. Ni pa vse tako enostavno, kot se zdi na prvi pogled. Polnilni sistemi se spreminjajo, sestava baterij prav tako, zato je dobro vedeti, kaj sploh je mAh, kaj je Wh in kako med njima razlikujemo.

KAJ JE mAh V BATERIJAH? KAJ JE Wh V BATERIJAH?

Merski enoti mAh in Wh izražata kapaciteto baterije. Pametni telefoni imajo danes v povprečju baterije s kapaciteto 5000 mAh, približujemo pa se 6000 mAh. Baterija s kapaciteto 5000 mAh lahko eno uro zagotavlja tok 5000 miliamperov, potem jo je potrebno napolniti (5000 miliamperov x 1 ura = 5000 miliamper ur ali mAh).

Če pogledamo prenosnike, na primer ASUS-ov prenosnik ExpertBook P5, ki smo ga testirali pred kratkim – ta ima baterijo kapacitete 63 Wh. Takšna baterija lahko vzdržuje 63 vatov moči eno uro, preden se izprazni (63 vatov x 1 ura = 63 vatnih ur ali Wh). Običajno je vsaj ena izmed teh enot zapisana neposredno na bateriji, vendar je pri določenih napravah dostop do baterije onemogočen, ne da bi napravo v celoti razstavili. Pomislite, kdaj ste nazadnje lahko odprli zadnjo stran telefona in pogledali, kaj se krija v notranjosti. Pri prenosnikih je to lažje, pri večini naprav pa (bodisi zaradi varnosti, voodpornosti ...) oteženo. Redka izjema so naprave, kot je tablica Samsung Galaxy Tab Active5, ki nam dovoljujejo prosti dostop do vseh notranjih komponent, vendar so to naprave, ki so že od samega začetka braniki popravljivosti.

Zato se danes glede števil na baterijah zanašamo na proizvajalca. Dajejo nam okvirno predstavilo, koliko časa bo baterija zdržala, seveda odvisno od bremena, ki ga v tem času opravlja. Porabo toka lahko podvojite ali prepolvite, posledično bo baterija delovala dvakrat dlje ali manj.

Vse to velja, če so razmere optimalne. Avtonomija baterije se na primer zmanjša pri nizkih temperaturah, pregrevanje in notranja uporaba baterije lahko prav tako vplivata na trajanje.

MILIAMPER UR VEČINOMA DELUJE, LAHKO PA TUDI ZBEGA UPORABNIKA

Ozrmo se najprej v preteklost. Že od nekdaj smo vajeni uporabe oznak amper ur in miliamper ur, ker sta prisotni na AA baterijah, baterijah v igračah in tudi v svinčenih baterijah v avtomobilih. Ne bi bilo prvič, da bi določeno oznako uporabljali, čeprav je v nekaterih scenarijih lahko neprimerna ali zastarela. Povečevalno steklo še danes uporabljamo kot oznako za iskanje, čeprav fizičnega orodja v večini ne uporabljamo več. Ali pa disketo za simbol za shranjevanje, pa kuverto kot simbol e-pošte.

Sliši se, kot da se nam je merska enota mAh zamerala. Nič osebnega proti njej, ampak ima eno težavo – pri predstavitvi kapacitete baterije ne upošteva njene napetosti. Dve bateriji imata lahko enako kapaciteto 5000 mAh, vendar lahko hranita zelo različne količine energije. Na primer, če ima ena napetost 12 V, druga pa 3 V, in v primeru, da imata obe enako kapaciteto, lahko prva baterija shrani štirikrat več energije. Obe lahko eno uro zagotavljata tok 5000 miliampe-

rov, vendar lahko 12-V baterija to dela pri štirikrat višji napetosti.

Primerjava baterij z mAh je lahko kristalno jasna pod pogojem, da so nazivne napetosti enake. In v večini primerov tako tudi je. Telefoni z litij-ionskimi baterijami uporabljajo posamezne celice z napetostjo od 3,6 do 3,8 volta. Pred litij-ionskimi baterijami se je večinoma uporabljalo zaporedno vezane 1,2-voltne baterije NiMH (nikelj-metalhidridne) ali Ni-Cd (nikelj-kadmijeve baterije). Današnji pametni telefoni baterijo razdelijo na dve celici, predvsem zaradi hitrega polnjenja, prostorske stiske in razporeditve toplote. Če pogledamo zložljiv telefon Samsung Galaxy Z Fold6, ta uporablja dvocelično baterijo. Niti ne zaradi potreb hitrega polnjenja, ker je njegova največja polnilna moč le 25 W, ampak zaradi prostora in boljšega prenosa toplote. Vivo X100 Pro ima prav tako dvocelično strukturo in na uradni strani boste pod specifikacijami našli, da ima vgrajeni dve bateriji s tipično zmogljivostjo 2700 mAh (7,78 V), večinoma pa se oglašuje, da ima telefon baterijo zmogljivosti 5400 mAh.

Dober primer so tudi Applova očala za prostorsko računalništvo Apple Vision Pro, ki so na začetku begala uporabnike z baterijo kapacitete 3166 mAh, kar je veliko manj od večine pametnih telefonov na trgu. Ko pa opaziš, da baterija deluje pri višji napetosti, ti je jasno, da so bile skrbi o slabi avtonomiji baterije zgrešene.

Enota miliamper ur povzroči večjo zmedo, ko se vmešajo baterije z drugačnimi kemijskimi lastnostmi. Drugačna kemijska struktura pomeni tudi drugačno nazivna napetost baterije, kar pomeni, da primerjava z litij-ionskimi celicami z nazivno napetostjo od 3,6 do 3,8 V ni več tako preprosta. Zagotovo ste že slišali za LiFePO4 baterije, ki se lahko pohvalijo z boljšim dolgoročnim shranjevanjem energije, vendar imajo tudi manjšo energijsko gostoto in manjšo napetost (okoli 3,2 V).

Tukaj se potem pojavi težava. Na trgu imamo že nekaj časa polnilne postaje in prenosne baterije, ki uporabljajo to novo strukturo baterij. Pohvalijo se lahko z več deset tisoč miliamper urami baterijske kapacitete, in če to številko vzamemo in neposredno primerjamo s kapaciteto baterij v telefonu, bomo prišli do napačnega zaključka.

Če ima polnilna postaja kapaciteto 50.000 mAh, bi človek pričakoval, da bi z njo lahko svoj telefon z baterijo 5000 mAh napolnili desetkrat. Ampak ker je napetost baterijskih celic manjša, je količina shranjene energije prav tako manjša in tako neprimerljiva z napravami s tradicionalnimi litij-ionskimi baterijami. To ne pomeni, da proizvajalci lažejo, je pa dejstvo, da je potrebno biti pozoren, ker merska enota mAh ne upošteva napetosti.

ALI JE ZA MERJENJE KAPACITETE BATERIJ BOLJE UPORABITI Wh?

Če nočemo, da se kapaciteta baterije v naslednjih letih meri v absurdnih številkah, kar je seveda voda na mlin za oglaševalce, ki bodo svoje visoke številke vihteli pred našimi nosovi, je uporaba merske enote vatnih ur (Wh) lahko boljša rešitev. Na začetku bi lahko bila s tem manjša zmeda, a na srečo Wh že uporabljamo pri nekaterih priljubljenih napravah, na primer avtomobilih (kWh), prenosnikih in ročnih računalnikih (ASUS ROG Ally, Steam Deck ...). Glavna prednost vatnih ur je, da upoštevajo napetost baterije, zato je kot merska enota bolj praktična in natančna. Nekateri proizvajalci jo že prikazujejo poleg tipične kapacitete v mAh. Če spet vzamemo zgornji primer telefona Vivo X100 Pro, proizvajalec med specifikacijami baterije navaja tudi tipično zmogljivost 21,01 Wh. Če bi radi sami izračunali Wh iz mAh, uporabite formulo $Wh = (mAh \times V) : 1000$ ali pa $Wh = Ah \times V$, če boste uporabljali enoto amper ur (Ah). Uporaba Wh namesto mAh pomeni, da lahko primerjate zmogljivost dveh baterij ne glede na njuno nazivno napetost, vrsto ali način povezovanja baterijskih celic. To olajša primerjavo med vrstami naprav. Wh lahko uporabite za primerjavo zmogljivosti (katerih koli) baterij, ne glede na to, ali so v telefonu, prenosniku, polnilni postaji ali avtomobilu.

PO VSEJ VERJETNOSTI JE UPORABA Wh NEIZOGIBNA

Velika verjetnost pa je, da bomo v naslednjih letih mAh v baterijah telefonov zamenjali z Wh ali pa uporabljali obe merski enoti in se zavedali razlik.

90% pokritost

ODDAJA NA RADIU, PRISLUHNITE NAM!

Na vašem najljubšem radiu prisluhnite tedenskim oddajam, ki jih za vas pripravljamo v uredništvu Računalniških novic.

RADIO I ZELEN VAL	RADIO I KRKA
93,1 MHz 96,2 MHz 97,0 MHz www.radio.zelenival.com	106,6 MHz www.radiokrka.com
RADIO I Univox	RADIO I ALFA
Petek 14:00 in Ponedeljek 19:00 99,5 MHz 106,8 MHz 107,5 MHz www.univox.si	Četrtek ob 8:10 in Ponedeljek ob 15:30 103,2 MHz 107,8 MHz www.radio-alfa.si
RADIO I moj radio	RADIO I KRANJ
Četrtek ob 14:50 in Sobota ob 7:10 107 MHz 102,6 MHz www.mojradio.com	97,3 MHz www.radio-kranj.si
RADIO I ROBIN	RADIO I NOVA
Četrtek ob 18:00 99,5 MHz 100 MHz www.radiorobin.si	Torok ob 20:10 in Sobota ob 17:10 106,9 MHz
RADIO I ODMEV	RADIO I ŠTAJERSKI VAL
Sobota ob 12:15 in Ponedeljek ob 18:30 90,9 MHz 97,2 MHz 99,5 MHz 103,7 MHz www.radio-cerkljo.si	Torok ob 12:30 93,7 MHz 87,6 MHz www.radio-stajerski-val.si
RADIO I GEOSS	RADIO I Velenje
Torok ob 13:30 in Torok ob 16:30 89,7 MHz radiogeoss.si/ol.com	Sreča 17:45 107,8 MHz www.radiovelenje.com
RADIO I OGNJIŠČE	RADIO I SORA
Četrtek ob 19:15 104,5 MHz 105,9 MHz 107,3 MHz radio.ognjisce.si	Ponedeljek 17:10 89,8 MHz 91,1 MHz 96,3 MHz www.radio-sora.si
RADIO I NTR	RADIO I 94
Četrtek 19:30 91,1 MHz 107,1 MHz www.radiotomi.si	Četrtek ob 21:30 98,2 MHz 97,8 MHz 104,1 MHz 102,6 MHz 100,2 MHz www.radio94.si
RADIO I TOMI	RADIO I SRAKA
Vsak dan ob 11:00, 16:00 in 23:30 www.radiotomi.si	94,6 MHz www.radiosraka.com

Game Awards 2024: Witcher, Borderlands, The Outer Worlds, Game of Thrones ...

DOGODEK GAME AWARDS 2024 JE SPREMLJALO VEČ KOT 4 MILIJONE OBOŽEVALCEV, KAR JE NOV REKORD.

Igra Astrobot je prejela 4 nagrade, vključno z nagrado za najboljšo igro leta (Game of the Year), Metaphor: ReFantazio in Balatro sta dobili tri nagrade, Black Myth: Wukong, za katero so mnogi pričakovali, da bo igra leta, je kljub 5 nominacijam zmagala le v dveh kategorijah (najboljša akcijska igra in najboljši glas, posojen liku v igri). Medtem ko so se igre in njihovi stvaritelji borili za laskave nagrade, smo gledalci lahko uživali v številnih napovednikih in razkritjih o prihajajočih igrah.

THE WITCHER 4 – CIRI SLEDI »OČETOVIM« STOPINJAM

Čeprav smo dobili ogromno odličnih napovednikov, je večino pozornosti ukradla igra The Witcher 4, ki jo vsi že nestrno pričakujemo. V kar 6-minutnem napovedniku oziroma kinematografskem vložku smo spet lahko bili priča prav nič črno-belemu svetu, kjer zlo nikoli ne izgleda enolično. Vsa ta leta smo bili vajeni, da je Geralt poskrbel za mir in pravico nad zlom, tokrat pa je to vlogo prevzela njegova posvojena hčerka Ciri, za katero smo že nekako vedeli, da bo glavna protagonistka četrte igre. Prikazala je vse veščine, ki se jih je priučila v Witcher šoli, hkrati pa pokazala svojo čarovnijo in spretnosti z ognjeno verigo. Tudi Geralt očitno ne bo samo poležaval v svojem vinogradu in se bo pridružil zgodbi, vendar še ne vemo, v kakšnem obsegu. Žal pa še nimamo točnega datuma izdaje.

ELDEN RING NIGHTREIGN: POUĐAREK NA PVP BOJEVANJU

Za Ciri smo nekako domnevali, da se bo pojavila na Game Awards 2024, nihče pa ni pomislil, da bomo dobili napovednik za novo igro Elden Ring. Imenuje se Nightreign in ni nadaljevanje prvotne igre, ampak večigralska igra (trije igralci) s poudarkom na PvP in PvE bojevanju. Stil igranja bo tak kot doslej – sovražniki ne bodo pokazali usmiljenja za naše napake. Kaj več pa nam razvijalci v napovedniku niso želeli razkriti.

INTERGALACTIC: THE HERETIC PROPHET – NOVA IGRA RAZVIJALCA NAUGHTY DOG

Naughty Dog naj bi že štiri leta aktivno delal na igri Intergalactic: The Heretic Prophet, ki naj bi bila znanstvenofantastična igra s poudarkom na lovcih na glave. Navdih za retro stil so črpali pri risankah Akira, Cowboy Bepop, in ljubitelji omenjenih so to tudi takoj opazili. Naughty Dog zna dostaviti dobre igre (The Last of Us, Uncharted ...), zato upamo, da bomo dobili še eno uspešnico.

THE OUTER WORLDS 2 PRIHAJA V LETU 2025

Raziskovali bomo novo kolonijo Arcadia, ki je sredi vojne med različnimi falcijami, kar je dobra novica za tiste, ki si radi nakopljejo več ducat misij za različne patrone. Humor je še vedno neobičajen, stil bojevanja naj bi bil malenkost hitrejši z več orožji in orodji. Igra bo na

voljo na konzolah Xbox X in S, tudi na PlayStationu 5 ter na računalnikih, tudi kot del naročnine Game Pass.

BORDERLANDS 4 Z NOVIM NAPOVEDNIKOM

Razvijalec igre Borderlands 4 nas je pred nekaj meseci že razveselil s kratkim napovednikom, v katerem pa smo lahko le uživali v nekaj filmskih vložkih. Tokrat smo dobili še prizore bojevanja, pogled na okolico, vse štiri glavne like v akciji in tudi prvi pogled na čudaške zlikovce. Tako kot vedno nas čaka obilica zabave in kaosa.

To pa še ni vse.

- Če ste odraščali v dobi konzole N64, se morate spomniti igre Turok, kjer smo bežali pred dinosavri. V pripravi je nova igra Turok: Origins za vse konzole in tudi za PC. Datuma izdaje še nimamo.
- Final Fantasy 7 Rebirth prihaja na PC 23. januarja 2025.
- The Last of Us Part 2 Remastered prav tako prihaja na računalnike 3. aprila 2025.
- Mafia: The Old Country je na poti, da bo izšla poleti 2025.
- Ljubitelji Igre Prestolov se lahko veselijo igre Game of Thrones: Kingsroad z vsemi znanimi obrazi.
- Oboževalci co-op iger se lahko veselijo prihoda igre Split Fiction, ki je plod studia, ki nas je presenetil z uspešnico It Takes Two. Prihaja pa marca 2025.

**Vaš najljubši kanal
vam bo zaupal
vsebino**

naslednje številke...

<p>MEDIA TV Kapucinski trg 8, p.p. 114 Škofja Loka E-mail: info@media-tv.si</p>	<p>SPONKA TV www.sponka.tv E-mail: info@sponka.tv</p>	<p>TV AS Murska Sobota Gregorčičeva ul. 6, 9000 Murska Sobota p.p. 203, T.: 02/ 521 30 30 info@tv-as.net, www.televizijaas.si</p>	<p>TELEVIZIJA ETV Loke pri Zagorju 22, 1412 Kisovec GSM: 041-779-390 televizija@etv-hd.si, www.etv-hd.si</p>
<p>NET TV Ob blažovici 115, Limbuš info@xtension.si T.: 02/252 68 07</p>	<p>GORENSKA TELEVIZIJA P.P. 181, Oldhamska cesta 1A 4000 Kranj T.: 04/ 233 11 55 info@tele-tv.si, www.tele-tv.si</p>	<p>TELEVIZIJA NOVO MESTO d.o.o. Podbevska 12, Novo mesto T.: 07/39 30 860, www.vaskanal.com</p>	<p>VTV - VAŠA TELEVIZIJA Žarova 10, Velenje tel.: 03/ 898 60 00, fax: 03/ 898 60 20 vstv.studio@siol.net, www.vtvstudio.com</p>
<p>TV ŠIŠKA Kebetova 1, Ljubljana tvsiska@kabelnet.si T.: 01/505 30 53</p>	<p>INFOJOTA Informacijski kanal Ajdovščina infojota@email.si gsm: 040 889 744</p>	<p>TELEVIZIJA MEDVODE Cesta kom. Staneta 12, 1215 Medvode T.: 01/361 95 80, F: 01/361 95 84</p>	<p>NOVA GORICA Gregorčičeva 13, Dornberk T.: 05/335 15 90, F: 05/335 15 94 info@vitel.si, www.vitel.si</p>

					AVTOR: BOTY	POSNETEK PREDMETA V REKLAMNE NAMENE	DEL STRUŽNICE, VRETENIK	AMERIŠKA FILMSKA IGRALKA (SYDNE)	OGRAJEN PROSTOR ZA ZIVINO OB HLEVU	POŠKODOVANEC	GRŠKA BOGINJA LOVA
					RIMSKA BOGINJA JUTRANJE ZARJE						
					TRIOGELNA KIRURŠKA IGLA						
					LETNA OBNOVA STROJEV						
					SLIKARSKA DELAVNICA						
					DRŽAVNA BLAGAJNA						
	1	2	3	4	5						
DRUŽINSKI ZABAVNIK	DRAŽBA, LICITACIJA	UMETNO VLAKNO ZA VODNA OBLACILA	OSTRO KAMENJE	MESTO V SR. NIZO-ZEMSKI JUŽNOAM. KRATAČA			NERAZLOČNO NAPIŠANA ČRKA	EDOUARD MANET RAČUNAR			
PREBIVALCI ANKARANA											
ITALIJANSKI PISATELJ (GIOVANNI)							AMERIŠKI IGRALEC LETO 14. GRŠKA ČRKA				
ŠPORTNICA Z ŽOGO POD OBROČI	4									2	
CITA POTOKAR			AMERIŠKI REŽISER (ROBERT)	MOČNATA JED	DRHTULJA KVARNERSKI OTOK					SAMOGLASNIŠKI STIK	NAŠA PEVKA ŠUŠTERŠIČ
PREBIVALCI IRANA							IZOLACIJA	POMLADNI MESEEC VINO Z VODO			
SLOVENSKI SMUČARSKI SKAKALEC (ŽIGA)							NOSILEC AVTOMOBILSKEGA KOLESA				
NEKDANJI AMERIŠKI TENISAČ AGASSI							KANADSKI PISATELJ (ERNEST T.) ATLETSKO ORODJE			1	
DRUŽINSKI ZABAVNIK	NAŠA FILOZOFINJA SODNIK	RASKAVA POVRŠINA AM. ASTRONAVT ARMSTRONG									
ŽGANJE Z OKUSOM JANEZA					TEKOČA PRILOGA JEDEM						ROŠTILJ, RAZENJ
POBARVANO PECIVO Z OKRASKI					GRŠKI BOG POLJ IN GOZDOV LILI NOVY	3			NIKO ŽUPANIČ EDO GROM		
NAŠA PEVKA (TATJANA)							OTROCI				
ANDREJA LESKI			NAŠA PESNICA (MAJDA)				ŽELATINA IZ RDEČIH ALG				5

JARED: am. igralec Leto, ROME: am. igralka, ALDRICH: am. režiser, SETON: kanadski pisatelj, VERGA: italijanski pisatelj

Križanke in uganke za vse okuse

Informacije in naročila

Bogat denarni nagradni sklad:

3.500 €

Prva nagrada:

1.500 €

NAGRADE in NAGRAJENCI

Med reševalce, ki bodo do petka, **17. 1. 2025**, poslali pravilno rešitev, bomo z žrebom razdelili privlačne nagrade:

3x USB ključek Kingston DataTraveler 64GB

V žrebu sodelujete tako, da pošljete rešitev križanke (oštevilčeni kvadrati) s svojimi podatki (ime in priimek, naslov, pošta številka in pošta) na elektronski naslov narocnine@stromboli.si. **Rešitev brez kontaktnih podatkov ne bomo upoštevali pri žrebu.**

Bojan Gregorka, Preserje: tipkovnica Lenovo

Nadja Velikonja, Ajdovščina: tipkovnica Lenovo

Franjo Atelšek, Ljubno ob Savinji: tipkovnica Lenovo

Nagrade podarja podjetje Stromboli, d.o.o.

Rešitev križanke 22/XXIX: MASKA

LINUX BEYBA™

KOLEDAR

DOGODEK	TERMIN	PRIJAVE
INFORMATIVA PROEVENT D.O.O.	17. - 18. 1. 2025	www.informativa.si
SEJMI OKUSOV GASTEXPO PRIMORSKI SEJEM D. O. O.	29. 1. - 1. 2. 2025	www.gast.si
IFAM – INTRONIKA – ROBOTICS ICM D.O.O.	11. - 13. 2. 2025	www.icm.si
HEK.SI 2025 PALSIT D.O.O.	13. - 14. 2. 2025	www.hek.si
DNEVI SLOVENSKE INFORMATIKE 2025 SDI	15. - 16. 4. 2025	dsi2025.dsi-konferenca.si

KOLOFON

Izdajatelj:

Stromboli, marketing, d. o. o.
Cesta komandanta Staneta 4A
1215 Medvode

Glavni in odgovorni urednik:

Boštjan Štrukelj
tel.: 01 / 620 88 01

Vsebinski urednik:

Niko Bajec
tel.: 01 / 620 88 05
niko.bajec@stromboli.si

Naročnine:

tel.: 01 / 620 88 00
narcocnine@stromboli.si

Oglasno trženje:

Matej Komprej
tel.: 01 / 620 88 06
gsm: 070 / 606 152
matej.komprej@stromboli.si

Boštjan Štrukelj

tel.: 01 / 620 88 01,
gsm: 041 / 663 301
boštjan.strukelj@stromboli.si

Sodelavci in novinarji:

Maja Lavrač, Matej Saksida, Peter Čebrov
Blaž Ulaga, Jana Breznik, Jan Sladič in
Matej Komprej

Fotografije:

Arhiv Računalniške novice

Tisk:

Tiskano v Sloveniji

Distribucija:

EKDIS d. o. o., Stromboli, marketing, d. o. o.

Oblikovanje in DTP:

Tanja Kaštrun s.p.
dtp@stromboli.si

http://www.racunalniske-novice.com

Računalniške novice (Online)
ISSN 1581-047X

Na podlagi zakona o davku na dodano vrednost
spada revija med proizvode, za katere se obračunava
DDV po stopnji 5 %.
ISSN 1408-4872

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.
Pisem bralcev in oglasov ne lektoriramo.

Vse gradivo v reviji Računalniške novice je last izda-
jatelja. Kopiranje ali razmnoževanje je možno le s pri-
voljenjem izdajatelja. Poština za naročnike plačana
pri pošti 1102 Ljubljana. Revija Računalniške novice
je vpisana v razvid medijev, ki ga vodi Ministrstvo za
kulturo RS, pod zaporedno številko 661.
Predstavitve, ki jih objavljamo v reviji in so označene
z rubriko Predstavitev in na koncu članka s (P.R.) –
Payable Release (plačani članek) – pripravljamo v
sodelovanju s podjetji.

Sporočila za javnost sprejemamo na Rn@stromboli.si

Izid revije je finančno podprla Javna agencija za razis-
kovalno dejavnost Republike Slovenije.

Čas je za digitalni ponovni začetek

Preklopite na HP-jeve računalnike z umetno inteligenco in Windows 11 že danes

HP Elitebook 860 G11 (9G093ET)

HP priporoča Windows 11 Pro za podjetja

with

Windows 11

KLET
BRDA

Družinski vinogradi

Dihaj. Živi. Ljubi.
VRHUNŠKO!

"MINISTER ZA ZDRAVJE OPOZARJA: PREKOMERNO PITJE ALKOHOLA ŠKODUJE ZDRAVJU."

Napolnimo življenje
z vsemi trenutki.

www.klet-brda.si